

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 31-వ తేది మంగళవారము } No. 51
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ ప్రథమ. } సంచిక ౫౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పిలమాన్యును, వాయు పోట్ల కాపును, కర్మపునొప్పుల బారదోలును, పోట్లబోగ్గును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల గొప్పమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన కరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గొడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నొప్పులకు సంచీవివరించి. పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు. ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది అమృతాంజనం డిపో 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు తేక 249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు బంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు :

శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦

2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦

3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦

4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేంకటశివుడుగారు ౦-౮-౦

5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦

వెలువడిన గ్రంథములు

6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీరమగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితములైనవి. ౦-౮-౦

7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీహనుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్త్యాగ్రణీయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించినకృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

8 భీష్ముడు: (చియదంకముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సెను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, న్యూఢాపకుడు.

WANTED

3108

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE DELHI

అమ్మ క ము న కు

3719

నూతన జపాను అగ్నిపుల్లలను తయారుచేయు మెషిన్లు కెమికల్స్ గలవు. న్యాయమైనదర దయచేసి వచ్చి పరీక్షింపుడు. ఆయిల్ ఎంజినులు, టేబు దుంపలు కొయురంపములు కూడ గలవు. ఉత్తరము వ్రాసిన ఫగలపట్టిక పంపబడును THE NEW MADRAS MATCH FACTORY 1/267 Tiruvotthiyur High Road, MADRAS

కావలెను.

ఫత్రపురంతాలూకాబోర్డువారి ఆధీనములో యుండే, ఫత్రపురం తెలుగు బాలికాపాఠశాలలో, శిక్షకవాండుగా పనిచేయుటకు స్కూలుపైసల్ పరీక్షకు వెళ్లినవారైన సరే, లేక హయ్యరు ఎలిమెంటరీ ట్రెయినింగు పొందినవారైన సరే లేక లోయరు ఎలిమెంటరీ ట్రెయినింగు పొందినవారైన సరే యిద్దరు స్త్రీలు కావలెను.

ఫత్రపురం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారికి 8-6-27 తేదీలోగ దరఖాస్తులు చేరవలెను.

20-5-27 } సం॥ సదానంద మహాంతి మహాశయ ఫత్రపురం } ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు, ఫత్రపురం

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కర్నూలు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ శ్రోతిపాలయము, తిరుత్తణి.

నానాత్వస్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాగవభాగము - రెండవ ప్రకరణము

నేను బ్రాహ్మణులకు ఎటుల రాగలిగితిని? శ్రాత్తుకాఖ ప్రధానకార్యాలయమునందలి పెద్దయువకులు గ్రహీతబాలకపోయిరి. ఆకార్యాలయమునకు వెళ్ళుమందునట్టి భారతీయులనడిగిరిగాని వారు నిరారణగా నేమియును చెప్పజాలకపోయిరి. పెరిమిటును బడయకుండనే నేను పూర్వపరిచయమును బట్టి వచ్చియుండునని వారూహించుకొనిరి. అదియే నిజమైనచో నన్ను అరెట్టుచేయుటకు వారి కధికారముకలదు.

ఒక పెద్దయువకు ముగిసినవెంటనే ఆప్పటివీరతనము నకు కొంతకాలమువరకును ప్రత్యేకాధికారము నిచ్చుట సాధారణముగా వాడుకయైయున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో గూడ నటులే జరిగినది. కాంతి రక్షక చట్టము దొరతనమువారిచే నామోదించబడెను. పెరిమిటు తమండా బ్రాహ్మణులకు వచ్చు వారిని అరెట్టు చేసి చెరసాలలో నుండుట కందువలన నధికారిమయ్యబడెను కావున దానిననవరించి నన్ను అరెట్టుచేయవలెనని నూచనచేయబడెనుగాని పెరిమిటును మాపుడని నన్నుడుకుట కెనరికిని ధైర్యము కలగలేదు.

పెద్దపువ్వులను డర్బనును తంతివార్ల నంపిరిగాని నేను పరిమిటును బడసియే నిచ్చితినివని డర్బనునుండి తంతివార్లు వచ్చిండునని వారికాశాభంగముకలిగినది. అంతమాత్రమున కాబోధించబడువారుగారు. నేను బ్రాహ్మణులకు రాగలిగినను చేంబల్లెగారివద్దకు నేను వెళ్ళకుండచేయుటకు వారికి సామర్థ్యమున్నది.

చేంబల్లెగారివద్దకు ప్రతినిధులుగా వెళ్ళుటవారి పేర్లను తెలుపవలెనని ఉద్యోగలపటి భారతీయప్రముఖుల నడిగిరి. దక్షిణాఫ్రికాయందంతటను డర్బన్లను కలదనుటకు నిదర్శనములు కలవుగాని భారతదేశమునందలి యుద్యోగులవలె బ్రాహ్మణులలోని యుద్యోగులుగూడ కుట్రలకును నీచపు పనులకును దిడబడదున్నారని నేనెరుగను. భారత దేశీయులసంగతి నేను బాగుగా నెరుగుదును. దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రభుత్వకాఖలు ప్రజల మేలుకొరకే యేర్పరుపబడియున్నవి. అవి ప్రభాభిప్రాయమునకుబాధ్యమైయున్నవి అందువలన ఉద్యోగులు ప్రజలపట్ల వినయమును గౌరవమును చూపుచుండురు. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న సర్దులలో అనగా ఆసియాఖండవాసులు సిగ్రోలు మున్నగువారికిగూడ కొంత సదుపాయము కలుగుచుండును. ఆసియాఖండమునుండి ఉద్యోగులు వచ్చియుండుటచే వారితో పాలు నిరంకుశత్వముగూడ వచ్చినది. నిరంకుశపు అలవాటులు వారికి ఆసియా ఖండములోనే పట్టుబడియున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాలో నొకవిధమున ప్రభాధికారములేక బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వముకలదు. కాని ఆసియానుండి దిగుమతిచేయబడిన వుద్యోగులు వట్టి నిరంకుశలే. ఆసియాలో పరిపాలకులు విదేశీయులుగాన నవల బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వములేదు. దక్షిణాఫ్రికాలోని పాశ్చాత్యులు విదేశీయులనుండిచ్చి అదను పొందసేవారే. వారు ఆఫ్రికా పొరులైరి. వారికి కాఖలు ఉద్యోగలపై పరీక్షలసాధికారముకలదు. ఆసియా నిరంకుశులవట్టికి ఉద్యోగులు గావచ్చినవిచ్చుట భారతీయులకు చాలయిబ్బంది కలిగినది.

ఈ నిరంకుశత్వముతో నాకు కొంతపరిచయము కలిగినది. ఆ కాఖాధికారి సెంటాల్ మునంకిరచ్చిన యొకయుద్యోగి ఆరంభము నన్ను రంగురి కలుగపంపిరి. ప్రాంతాలయగా నేనియును నాకు పంపలేదు. భారతీయనాయకులు రెరుమా నీతి సిద్ధా ఉద్యోగలకడకు పోవలసియందును వారిలో కీ॥ శే॥ త్యాగో చోదీభానుమహమ్మదుగారొకరు. ఆరెడవరు ఆరెడివరు కేటవచ్చెను అని కాఖాధికారి నేటుగారి నడిగెను.

ఆయన మాకు సలహా చెప్పుచుండును. మేము కోరినంగు ననే ఆయన యింటికి వచ్చెను అని నేను నడిచెను.

“అటులయిన మేమెందులకు? మిమ్ములకు కాపాడుటకే గాదా మమ్ములను రియమించిరి. ఇవటసితిగతులు గాంధీకేమి తెలియును” అని ఆ నిరంకుశుడడిగెను.

మీరన్నమాట నిజమే గాని గాంధీ మా స్వంతము సమ ఆయనకు మాభాష తెలియను గాన మా అభిప్రాయమును గ్రహింపగలకు. మీరెటులైన నను ఉద్యోగులే అని నేటుగారు నుడిగిరి.

గాంధీని పిలుచుకొనిరందు అని ఉద్యోగి ఆజ్ఞాపించెను. అందువలన నేటుగారును మరికొందరును నేనును కలిసి అతని కడకు వెళ్లితిమి. మాకు కుర్చీలనియ్యలేదు. మేము నిలుచబడియే యుంటిమి.

మీ రిచటి కేమిపనిమీది వచ్చితిరి? అని అతడు నన్నడిగెను.

“మా దేశీయులు కోరుటచే వారికి సలహాచెప్పుటకును సహాయము చేయుటకును వచ్చితి”నని నేనంటిని.

“మీరిచటివచ్చుటకు హక్కులేదు. మీకు సారబాటు న పెరిమిటు యియ్యబడియుండును. మీ రిచటసిరపడినవారు కాజాలరు. మీరు మరల వెళ్లిపోవలెను. మీరు ఛే బల్లెను గారియొద్దకు వెళ్లి పిలులేదు. భారతీయుల యోగక్షేమమును విచారించుటకు మాకాఖ ప్రత్యేకముగా నేర్పడినది. మీరికవెళ్ల వచ్చును” అని అతడనెను.

“అందువలన నే వటునుండి వెళ్లి పోవనివచ్చినది. తక్కిన వారివారే డెవటనిల పెను. నేను ప్రత్యక్షము నిచ్చుటకు గూడ నాతడంగీరింపలేదు. తక్కినవారిని బెడరించి నన్ను పంపిన యుడని ఆజ్ఞాపించెను. వారందరును నిరుత్సాహులై వచ్చిరి. ఇటుల తలవనితలంపుగా మరయొక యువద్రవము తటస్థించినది” అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (యంగుఇండియ 25-5-27.)

మూడవ ప్రకరణమునకు సంగ్రహము

ఈ ప్రకరణము నిన్న 29 తేదీని వెలువడిన నవీవసు లో ప్రకటింపబడెను. జూనునెల 2 వ తేదీని వెలువడునన్న ఎంగుయిండియాలోగూడ ప్రకటింపబడును.

“అటుపిమ్మటనొక నాడు కాఖాధికారిమాత్రాక లేఖవ్రాసెను. గాంధీ యిడవరకే డర్బనులో చేంబల్లెగారినిచూచి మాటలాడియుండెనుగాన యిప్పుడు వెళ్ళునన్న ప్రతినిధులలో నతని నేరుకు తొలగింపవలెను అని ఆలేఖలోనున్నది. దానినిచూడగానే భారతీయప్రముఖుల కాగ్రహమువచ్చినది. భారతీయులెవ్వరుగూడ ఛేబల్లెగారియొద్దకు వెళ్ళ నేగూడదని వారూహించిరి.” మీరెటులచేసినచో వారస్వధాభావించెదరు. బ్రాహ్మణులలో మనము విషమస్థితిలో నున్నాము. విజ్ఞప్తి సిద్ధముగానున్నది దానిని ఘనలో నెవరు చదివిననుయొకటే. ఇట్టి అవమానములకు మీరు భరించుచునే యుండవలెను” అని నేనంటిని. “ఈ అవమానము మన సంఘమున కంతకును వర్తించుచుగాని మీకొక్కరికి మాత్రమే వర్తించదు. మీరు మా ప్రతినిధియన్నమాటను మేమెటుల మరువగలుగుదుము” అని త్యాగీగారనిరి.

“అది నిజమే. సంఘముగూడ అవమానములను భరించుచునే యుండవలెను. అంతకుంటే మనమేమి చేయగలము” అని నేనంటిని. “మధ్యస్థి వెనుకటికంటె మన ఆధ్యాత్మముగా నున్నపుడు మనమిట్టి అవమానము నేభరింపవలెను? మనకిప్పుడేమిహక్కులు లభించినవి?” అని వారడిగిరి.

వారిభావము చాల ప్రశంసనీయుముగానే యుండెను. కాని అదట భారతీయులకు గల యిబ్బందులకు నేనెరుగుదును. గాన వారిని నేను కాంతవిత్తులగావించితిని. నాస్తానమున బారి పురు బాడ్తి గాడుకై గారికి(గాడునే గారిపుడు స్వర్ణపులైరి) తీసుకొని వెళ్ళుచు నేను చెప్పగా వారు విని అటులనే చేసిరి. ఛేబల్లెగారియొద్ద మరల నా విషయమున కొంతచర్చ జరిగినది. అప్పుడు చేంబల్లెగారు భారతీయప్రముఖులకు కొంత మనశ్శాంతిని కలిగించుటకు ప్రయత్నించిరి. భారతీయ ప్రతినిధుల సంభాషణ పర్యవసానము మాత్రము తేలలేదు దానిని మరల గారంభింపవలసియేయుండెను.

నేను వెళ్లిన పని ముగియలేదు. ఆస్థితిలో నేను భారతదేశమునకు బయలుదెగబాల్కంటిని. భారతీయులమేలు కొరకు ఆసియాఖండ పాఖారి చర్చలకు రూపుమాపదలచితిని. ప్రేటోరీయాలోను జోహాన్నెబర్గులోనుయున్న ప్రముఖులతో చాలోదించి హాన్సుబర్గ్లో న్యాయవాదిగా పనిచేయుటకు నిశ్చయించితిని. ఆఖోజులలో భారతీయులకు బ్రాహ్మణులలో న్యాయ వారులుగా చేర్చుకొనుట చాలదుర్గుటముగానే యుండెను కాని నావిషయమున న్యాయనామ తెట్టి ఆక్షేపములు తెలుపలేదుగాన నన్ను చేర్చుకొనిరి. మంచి సలహులోనే రివిగారి సహాయమువలన నాకచేరికొక గుల్లుగూడ వారికినది. రివిగారు నాకు చాల కేదోదు వాదోడుగానుండిరి. “ఆని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (క్రీ॥పెను.)

బాలికను హింసించుట

కలకత్తా, మే 28:—జై సాలమును అనునతడు 23 సంవత్సరములు వయస్సుగల తనకుమాత్రైను హింసించుచుండుటచే శిశుహింసా నివారక సంఘమువారు కేసుచేసిరి. 21 సంవత్సరములవరకు బాలిక ఈసంఘమువారి పోషాక్రిందయుండవలయునని తీర్పుచెప్పబడెను. (క్రీ॥పెను.)

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి తమిళ నాడు సంచారము

ఒక వారంకోజులలో శ్రీనివాసయ్యంగారు తమిళ నాడు పర్యటనము చేయబోవుచున్నారు. వీరిపర్యటనముయొక్క యుద్దేశముల నీ విధముగా తెలియజేసిరి.

అన్ని రాజకీయకక్షలును సమన్వయము చేసి సచేతన మొనరించుటకును, ప్రజల కందుకును హిందూమతము దీయ సమ్మేళన ప్రయోజనావశ్యకతలను బోధించుటకును నేను కృషి చేయబోవుచున్నాను.

విదేశీవస్త్ర బహిష్కారమును ఖర్చరు ప్రచారమును చేయుటకును ఇతరుల చేయించుటకును నేను పూనుకొనవలసియున్నది. అఖిలభారతీ, కాంగ్రెసు కమిటీవారు కార్మిక సంఘములవిషయమై చేసినతీర్మానమును ఆనలులో బెట్టుటకై నేను కృషి చేయవలసియున్నది.

కాంగ్రెసులో సభ్యులనేకమందిని చేర్చుటయును, కాంగ్రెసునిధి పనులుచేయుటయును నేను ప్రకల్పించినపనులు. ఇదిగాక సందర్శించిముగా రానున్న మద్రాసు కాంగ్రెసు నకు ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేహర్చదలచినాను. రాగలకాంగ్రెసుకొరకై ద్రవ్యమును ప్రారంభించుటచినాను. ఇప్పుడు రాజకీయరంగము మాటుమారియున్నది. కాబట్టి ల్లాల్లో తీవ్ర ప్రచారము సలుపుటకై తమిళ నాడు రాష్ట్రీయ సంఘమువారు ఏర్పాట్లు చేయవలసియున్నది.

మాయవరం ఆరంటాంగి రైల్వే

ప్రభుత్వమువారి కిచ్చుటకు విచిత్రము కుంభకోణం, మే 28:—నేటి దినము కాయంకాలము తంజావూరు జిల్లాబోర్డు సభ జరిగెను. మాయవర ఆరంటాంగి రైల్వేను ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపర మొనర్చుటకు పిలువేదనియు ఆరంటాంగినుండి తంజావూరు జిల్లా సరిద్దులువరకు రైలుమార్గమును రైల్వేబోర్డువారం నిర్ణయించవలయుమియు ఒక తీర్మానము గావించబడెను. (క్రీ॥పెను.)

కలకత్తా, మే 27:—కలకత్తాయందలి ఇండియన్ ఆసోసియేషను వారి సాంవత్సరికోత్సవము సందర్భమున జె. బాసుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—సాంప్రదాయబద్ధ మధ్యవిధమున. ఆంధ్రోళన సభపును స్వాతంత్ర్య సమరమును కొనసాగింపవలయుననియే ఈ సంఘమువారి ఉద్దేశము. రాయలు మిషను వారు వచ్చుటకు పూర్వము సంయుక్తనియోజ్యముల విషయమై మనముకూడ అభిప్రాయము లివ్వవలెను. ముఖ్య నాతన సంవత్సరమునకు సర్ బి. సి. ముత్తయ్యగారు స్వత్రులుగన సర్ బి. సి. మిత్తరు, హేరంబ చంద్రమౌళి, ఛేదవ ప్రసాదసర్వాధికారి, కృష్ణకుమార మైత్రిగారు ఉవ్వెత్తులుగను, జె. ఎన్. బాసుగారు కోశాధ్యక్షులుగను యేనకొనబడిరి. (అ॥)

స్టార్ నైకిల్స్

పూర్తిగా బ్రిటిష్ స్టార్ భాగములతోను, బి. ఎన్. పి. ఫ్రీ గోలును, కో వెక్టి గోలును, మిచిలిక్ కేబిల్ కాడ్లు టైరులు, మొదలగువాటితో.

రు 65 2545

ఒకసారివచ్చి చూచుడు. ఖాసు న మృకము గలుగును.

Sole Distributors
R. PATEL & Co,
Madras.

శ్రీనివాస అయ్యంగారి ప్రసంగములు

“నేనే స్వరాజ్యము సంపాదించగలను ఇతరులెవ్వరు సంపాదించజాలరు”

ప్రకాశం, సాంబమూర్తి పంతులుగార్లను అధ్యక్షుడు మాటలాడనీయకపోవుట

గోకలేహాల్ లో బహిరంగసభ-గందరగోళము

బొంబయియందు సమావేశమైన అఖిల భారత జాతీయోపసంఘ తీర్మానముల గురించియు, కార్య నిర్వాహకవర్గ తీర్మానముల గురించియు వివరించుట కుగాను నిన్నటిసాయంత్రము గోఖలేభవనమున. మదరాసు తమిళకాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభ జరిగెను. ఎన్. సత్యమూర్తిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత టి. ప్రకాశంపంతులు, బులుసు సాంబమూర్తి, ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, సామి వెంకటాచలశెట్టి గారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది హాజరైరి.

అధ్యక్షుడును, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వెంకటాచలశెట్టిగారు మొదలగువారు ఉపసంఘ తీర్మానములను, మంత్రివర్గమును బలపరుచుటలో క్షుప్తరీతిగా కాంగ్రెసుపక్షమువారి వైఖరిని సమర్థించుచు, సాంబమూర్తి, ప్రకాశంపంతులుగార్లయొక్క స్వరాజ్య ప్రతికర్షణయు విమర్శలను వముగ నాటేపించిరి.

అచ్చటనేయున్న ప్రకాశం, సాంబమూర్తిగార్లు మాటలాడవలెనని సభయందన్ని వైపులనుండియు ఘోషలడిగిరి. కాని వారిని అధ్యక్షుడు మాటలాడ నిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. అందుపై సభయందన్ని వైపులనుండియు “స్టెన్సిల్” “పిరికి పండులు” అను కేకలు గందరగోళము వ్యాపించెను. ఈగందరగోళములోనే అధ్యక్షుడును వారి అనుచరులును సభ నుముగించి వెడలిపోయిరి.

సత్యమూర్తిగారు

అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమున ప్రసంగించుచు, బొంబాయి యందు జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశ తీర్మానములను కార్యనిర్వాహకవర్గ తీర్మానములను ఆక్షేపించువారలలో రెండు తరగతులు గలవని నుడివిరి. అందు మొదటివారు, కాంగ్రెసు ఏమిచేసినను ఆక్షేపింతు కనిశ్చయించుకొనిన శత్రు వర్గమువారు; రెండవ తరగతివారు, తాత్కాలికాభిప్రాయములకు సరియైన కాంగ్రెసు మిత్రులు. వీరివిమర్శలకు సమాధానమొసగి, కలిసికట్టుకొనిపోవుటకు కాంగ్రెసుప్రముఖులు ప్రయత్నింపవలెను. ఈ తాత్కాలికభేదాభిప్రాయములు త్వరలోనే సమసిపోగలవు. అంతకలహములచే కాంగ్రెసు దుర్బలమై పోవునని తలంచుచున్న శత్రువులయొక్క లభ్యులు గొప్పమై తీరును. అ. భా. జా. సంఘమువారికిను మదరాసు కాంగ్రెసు శాసన సభ్యుల చర్యలగురించి విచారణజేయుభావంగనే, వారిచర్యలను సమర్థించుచు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తీర్మానము గావించవచ్చునాయను విషయముతో నాట పనిలేదు. ఆవిషయమును అ. భా. జా. సంఘమువారు నువ్వింక కమిటీవారును పరిష్కరించుకొనగలరు. కాంగ్రెసుసభ్యులు ఫలానివిధముగ ప్రవర్తించుకొనవలెనని నిర్ణయించియు త్రగువు జేయుటకు వర్గింగు కమిటీకి కాంగ్రెసుమహాసభవారు తీర్మానించిరి. అట్టిఅధికారము ననుసరించి, బొంబయియందు సమావేశమైన వర్గింగు కమిటీవారు గావించినతీర్మానమును మదరాసు శాసనసభ్యులు శిరసావహించి తీరవలెను.

“జస్తిను” బూచి

మదరాసు శాసనసభ్యులను, వారిచర్యల నామోదించిన వర్గింగు కమిటీవారును, దేశక్షేయస్సు నాకాంక్షించియు అవిధముగ ప్రవర్తించిరి. వారిచర్యల నాపేక్షించు మిత్రులుగూడ ఇట్టి సదుద్దేశముతోనే విమర్శించుచున్న విషయము నిజమే. కొలదిదినములక్రిందటనే, దేశము కాంగ్రెసునందు అపరిమితముగ

విశ్వాసమును గన్పరచెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారి విశ్వాసమున కర్దులమని ఋజువుజేసుకొనవలెనా, లేక అభివృద్ధివిముఖమును నిరంకుశాధికారవర్గపు కీలుబొమ్మయు నగు జస్తినుపక్షమును తిరిగి మంత్రివర్గమునకు చెచ్చి తమ ఆసనము ర తను జెల్లడింపవలెనా? ఈ జస్తిను పక్షము దక్షిణ హిందూ దేశపు ప్రజాజీవితమునం దెట్లు విషమును గలిపినదియును రాజకీయఖయిదీలను సామాన్యనేరస్థులకంటెను క్రూరముగ పరిగణింపవలెనని గోరినదియును అస జస్తినుపక్ష కృత్యములను ప్రజల లింతటిలో మరచిపోరాదు. అట్టి జస్తినుపక్షము నధికారమునకు రాకుండజేయుటలో మేము దేశమున కమూల్యముగ సేవ యొనర్చినవార మయితిమి. మద్యపాననిషేధమునందేమి ఖర్చు విషయముననేమి జస్తినుపక్ష విపరీతచర్య లింకను మ ర చి పోలేదు.

కాంగ్రెసుపక్షమువారు శాసనసభలో మంత్రిుల వేతనముల విషయమున తటస్థముగనుండనియెడల జస్తిను పక్షమువారు తిరిగి మంత్రివర్గములకు వచ్చెడివారు. ప్రస్తుత శాసనసభయందు సంతకాలము తాముమంత్రివర్గముల నంగీకరింపమని జస్తినుపక్ష నాయకులుగావించిన ప్రకటనను నేను విశ్వసించెను. ఇదివరకు వారిమాటలనుమ్మి మోసపోతిని. మరియొకమారు మోసపోవుట నాకిష్టములేదు. వారిమాటల విశ్వసించినను, ఈశాసనసభయందు తాముద్యోగములనంగీకరింపమని జస్తినుపక్షమువారు కవైపున చెప్పుచు, మరియొకవైపున, తిరిగి ఎన్నికలజరిపించుటకు ప్రయత్నములుగావించుచుండిరి. ఎన్నికలకు మేము భయపడుటలేదు. కాని, ఇంతత్వరలోనే, జస్తినుపక్షమువారి సౌకర్యముకొరకు గాను తిరిగి ఎన్నికలజరిపించుట మా కవసరములేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమకనుకూలమైనపుడు, అవసరమైనపుడే ఎన్నికలజెట్టించెదరు.

మంత్రిుల వేతనములు

మంత్రిుల వేతనముల విషయమున తటస్థముగ నున్న తరువాతగూడ మేము ప్రభుత్వమువారిలో సహకారమొనర్చితిమని శత్రువులును మిత్రులునుగూడ ఆక్షేపించుచున్నారు. మంత్రిుల వేతనముల తగ్గించుటకు బి. మునుస్వామి సాయుడుగారు తీర్మానములేగా, కాంగ్రెసుపక్షమువారు తటస్థముగనుండిరి “స్వరాజ్య” పత్రిక వ్రాసెను. పి. సి. ఎలిరాజులు నాయుడుగారును, జస్తిను పక్షమువారును, శాసనసభలో, స్వరాజ్య పత్రికపై అభిశంసనతీర్మానమును చెచ్చి ఆ పత్రికను నాశనముజేయుటకు ప్రయత్నించినపుడు, శాసనసభయందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు రడ్డుపడవలసివచ్చెను. అట్టి జస్తినుపక్షప్రముఖులలో నొకరగు మునుస్వామిసాయుడుగారి నామము, స్వరాజ్యపత్రిక కి పుడ, ప్రధాన వ్యాసమున నుదహరింపదగిన ఆప్రకటిలో నొకరైరి. వేతనముల తగ్గించు విషయమును, “విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదన” గ పరిగణించెదమని ప్రధానమంత్రి ప్రకటించెను. మంత్రివర్గముపై విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుట మాయుద్దేశముగాదు. కనుక కాంగ్రెసు పక్షమువారానందర్భమున తాటస్థమునహింపవలసి వచ్చెను. కాని, నిరుపేదయుగు భారతదేశమున మంత్రిులంతకంటె తక్కువ వేతనములతో సంతృప్తి నొందవలెననియే మాయుద్దేశము. ఈ విషయముననే “స్వరాజ్య” పత్రికతో నేను సంప్రకముగ నేకీ భ విం చు చు న్నాను. రి జస్టిను ను ఫీ జాల తగ్గించుటకు జే బ డి న ప్రతిపాదన సం దర్భ ము న మంత్రి సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదమనివాదా న మొనర్చెను. ఆ వాదానము నాతడు నిలువజెట్టుకొనునా లేదాయననది వేరు విషయము. అసమాధానము మాత్రము సం తృప్తికరముగ నున్నది. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారు తటస్థముగనుండిరి గాని అందు వెనుకకు తిరిగి పారిపోవు టెద్దియు న లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యాలయమున శాసన గ్రాంటు ను హెచ్చింపవలెనను విషయమునగూడ ప్రధానమంత్రి యొసగిన ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగ నున్నది.

సత్యమూర్తిగారు ముగించుచు ఇంగ్లీషును బిల్లు సందర్భమున తాము లామెంబరు

జెల్లితిమనియు, అచ్చట నీవని నీవు జూయకొనుము అని లామెంబరునకు బుద్ధిగఱపి వచ్చితిమనియు నుడివి, ఇది సహకారమాయని ప్రశ్నించిరి.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

చెన్నపురి శాసనసభయందు కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు పిదప మాటలాడుచు తమ పక్షపు చర్యలగురించి గావించబడుచున్న విమర్శలు అన్యాయమైనవనినుడివిరి. ప్రస్తుత మంత్రిులను అధికారమునందుంచుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు చాల ఆతురతను గలిగించిరి ప్రకాశం పంతులుగారును స్వరాజ్యపత్రికయు ఆక్షేపించిరి. జస్తిను పక్షమువారు తిరిగి అధికారమునకు వచ్చెదరనుభయముచే కాంగ్రెసుపక్షమువారిట్టి వైఖరి నవలంబింపవలసివచ్చెనని ఇదివరకే విస్తరించి చెప్పియుంటిమి. ఇట్లు భయపడుటకు వట్టి భ్రాంతియే కారణము గావచ్చును. కాని జస్తినుపక్షమువారు అధికారి మనకవచ్చుటకుగాని, అట్టిపిటియే సరిప్రాప్తమునచో ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును త్రోసివేయుట యునితముగాదనియు, బులుసు సాంబమూర్తిగారే అప్పుడు అభిప్రాయపడిరి. మార్చి 10వ తేదీన వారొసంగిన యుపన్యాసభోరణి ఇట్లులేయెన్నది. (సాంబమూర్తిగారు; “లేదు”) మంత్రిుల బలపరపరాదనిమాత్రమే సాంబమూర్తిగారుపుడు నుడివిరి. వారిమాటప్రకారమే మేము మంత్రివర్గమును బలపరపలేదు. వారికి వ్యతిరేకముగ వోటు జేయకపోవచ్చును. అదివేరొక విషయము. అంతియగాక జస్తిను పక్షమువారు రధికారమునకు వచ్చుటకవకాశములేదను అభిప్రాయము నాధారముగనిని, ప్రస్తుతమంత్రివర్గమును త్రోసివేయవలసి నదని సాంబమూర్తిగారుపుడునుడివిరి. దీనిని బట్టి, జస్తినుపక్షము వారధికారమునకు వచ్చునెడల, మంత్రివర్గమును త్రోసివేయవలదనియే ఆర్థమగును. (ప్రకాశంగారు; ఆయర్ మెచ్చటను లేదు.) కాంగ్రెసు పక్షమువారు, జస్తిను పక్షమువారధికారమునకు వచ్చెదరని దలచుట పారభౌతికగావచ్చును. అంతియగాని, శాహితీ జాతీయ మహాసభా తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వ్యవహరించితిమని మాత్ర మెవ్వరును ఆక్షేపించజాలరు.

ఆ విషయము నంగీకరించిన పిదప, కాంగ్రెసుపక్ష చర్యలయందు సంగతమయిన దెద్దియును గనుపించదు. ఎట్లులేనను, ప్రస్తుత మంత్రిులను తొలగించి తామాపదవుల నాక్రమించుటకు జస్తినుపక్షమువారు, మంత్రిులవేతనముల తగ్గించు ప్రతిపాదనల చెచ్చిరి. కాని వారిజత్తులకు మేము లొంగలేదు. మంత్రిుల వేతనములను మాయిష్టమైనపుడెప్పుడైనను తగ్గింపగలము. (ప్రకాశంగారు; మాడు సంవత్సరములు ముగియు తుడిగోస న తగ్గించెదరుగాబోలు)

వెంకటాచల శెట్టిగారికిను మాటలాడుచు, రిజిస్ట్రేషను ఫీజు తగ్గించుట, ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యాలయపు గ్రాంటును హెచ్చించువిషయమున, జెనరలు హాస్పిటలు పునర్నిర్మాణ విషయమున, కాంగ్రెసు సభ్యుల తటస్థభావమును సమర్థించుచు, ప్రకాశం పంతులుగారు, జిల్లాలయందు నివసించువారకుటచే, జెనరలు హాస్పిటలు విషయమున, చెన్నపట్టణమునకు వ్యతిరేకముగ, జిల్లాల ప్రతినిధుల కనుకూలముగ మాటలాడుచున్నారని నుడివిరి.

ప్రకాశంగారు:— ఆ ప్రతినిధులుగూడ మీ పక్షములోని వారేనా?

సా. వెం. శెట్టిగారు:—అవును.

వెంకటాచల శెట్టిగారికిను మాటలాడుచు కాంగ్రెసు తీర్మానము సందర్భముగ నున్నదనియు అందుకు ప్రకాశం పంతులు గారిబోలు నాయకులే కారణముగాని తాము గాదనియు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమ కుచితమని దోచిన ఆర్థము ననుసరించి ప్రవర్తించిరియు నుడివిరి. అట్టిసందర్భమున ప్రకాశము గా రీవిధముగ విమర్శించుట అన్యాయము. స్వరాజ్యపత్రికకును ప్రకాశము పంతులుగారికినిగూడ వ్యవహారపరిసితు లన్నియు బాగాగ దెలియును. ఆయినను కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిుల తొలగద్రోయరాదని తీర్మానించుటకు ముందు ఫలానిపదతి అవలంబించుట మంచిదని స్వరాజ్యపక్షముగాని ప్రకాశంపంతులు గారుగాని ఎట్టి సలహా ఇయ్యలేదు.

ప్రకాశంగారు:—స్వప్రముగ సలహా ఇచ్చితిమి. కాని మీరు దానిని పెడచెవి చెట్టితిరి.

సా. వెం. శెట్టిగారు:—సాంబమూర్తిగారుగూడ అచర్చులజరుగుసమయమున నిచ్చటనేయుండిరి వారైనను ఇప్పుడాక్షేపించుచుండిరిగాని స్వప్రముగ ఎట్టిసలహాను ఇయ్యలేదు.

బి. సాంబమూర్తిగారు:— నేను సలహా నిచ్చితిని. అసలహాయం దెట్టి అస్తవ్యతయులేదు.

సా. వెం. శెట్టిగారు ముగించుచు గోవిందాచార్యులు గారు చెచ్చినతీర్మానము అఖిలభారత జాతీయోపసంఘ సభయందు వీగిపోయియుండెడిదనియు శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రతిపాదకుల సంతోష పెట్టుటకుగాను, సాంబమూర్తిగారిచే సవరణ నుపపాదించచేసిననియు, ప్రతిపాదకులు ఈ అవకాశము నుగిసి, గోరంత కొండంతలుచేసి ఆక్షేపించుచున్నారనియు నుడివి ఇంతటితో నిక నీవిమర్శల నిలిపివేయవలసిన దని గోరిరి.

కందస్వామి శ్రేణిగారు

మిమ్ము మాటలును, ఈ వివాదములు మటుంబుర్రు లేగాని ఇతరుల సంబంధము లేదని మిమ్మరి బొంబులును పొందువులను మున్నాడీయులను వికారములు కుడిచెను స్వ రాష్ట్రమునువారికిని కాస్తాస్తిపు పక్షమువారికిని మాడ వికారము కుడిచెనెదగాని అందు కింకను కాలము పరిపక్వముగాక అగి పోయెను. ఇందుకు సమాధానము మిమ్మరి పోయినను ప్రస్తుతియు స్వరాష్ట్రమువారికిని, కాస్తాస్తిపు పక్షమువారికిని ఎట్టి భేదములు లేవు కాని ముదరాను కాంగ్రెసుపక్ష చర్య నామోదిం చుటలకు అంగీకరింపకుచు, కాస్తాస్తిపు, స్వరాష్ట్రపక్షములకు వికారములు కుడిచెను.

మిమ్ము అసాధ్యులు సమర్థులుగారు గూడ చెప్పవురి కాంగ్రెసుపక్ష చర్యను సమర్థించుదు మాటలాడిరి.

కలకలము

ఈ సమయమున ప్రకాశము పంతులుగారు మాటలాడ వలసినదని గోరుచు సభయందన్ను ప్రలమండియు కేకలు బయలుదేరెను. కాని అధ్యక్షుడు సి. ఎస్. ముత్తురంగమొదలి యారగారినిమాటలాడవలసినదని గోరిరి. మొదలియారగారు మాటలాడుటకు లేచిరి సభయందన్ను ప్రలమండియు ప్రకాశంగారు, ప్రకాశంగారు అను కేకలు వ్యాపించెను.

సత్యమూర్తిగారు—ఇది మా సభ, ఇతరులు మాటలాడ వీలులేదు.

ప్రకాశమూర్తిగారు సమయమునలేచి, అధ్యక్షుని యజ్ఞము నిరసానిరసానినవలసినదని సభకులను గోరిరి. మిమ్ము కాంతి చేకూరిన పిదప ముత్తురంగమొదలియారగారు వెనుకటి యుప వ్యాసకుల ధోరణిలోనే మాటలాడిరి.

శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మిమ్ము శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు హర్ష స్వరూపియై లేచి మాట్లాడుచు ప్రజాహితేయమును కాంగ్రెసును కళంక సహితముగా చేయుచున్న ఈ వాదప్రతివాదములకు ఒక ఇంటింటియనరాని చింతను లోనగుచున్నామనిరి. "ఈవిషయములో వ్యక్తి సరముల మామూలులను, అభిప్రాయములను సమమంబుండి తొలగింపగోరుచున్నాను. చచ్చుపురి శాసనసభ యందలి కాంగ్రెసుపక్షమువారికి సలహానోసంబులలో నాకెట్టి సంబంధమునలేదు సామి వెంకటాచలంశ్రేణిగారు శేను ధిల్లిలో నుండగా నాకొక తంతివార్తనందిరి. ఆతంకికి బదులుగ రాగల మంత్రివర్గములన్నింటిని జయప్రదముగ ఓడింపజాలినచో, అధిక సంఖ్యాకుల లండుల కంగీకరించినచో అట్లు జరిగింపవచ్చునని శేను రెండు తంతినిచ్చితిని. ఈవిషయములో నిర్ణయాధికారమును కాంగ్రెసుపక్షమువారికి వచ్చినచో నేనూరకుంటిని. పిదప మరొకాన్ని వారములకు సామి వెంకటాచలంశ్రేణిగారు మరొక దీర్ఘముల పంపించెను. మామూలినవారందరూ లేఖనముచేసిరి. అందుపై నాయభిప్రాయముకంటెను పండిత మోతీలాలు నైహూగారు తీర్మానము అభిప్రాయమును గైకొనిరి ప్రధానము సుండియు ఈవిషయమై నాయభిప్రాయ మేమనగా ఢిల్లీయయములలో నిర్ణయాధికారమును స్థానికపరిస్థితుల బాగుగ నెరింగియుండు కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులకే వదిలివేయవలెను. వారిలోని అధిక సంఖ్యాకుల తెల్లు నిర్ణయింతులతో ఆ ప్రకారమే నివహించుట నిర్వహింపబడవలెను. "మిమ్మిత్రులను విశ్వసించుచు" అని యిట్లు ప్రకటించుచు ననుసరింపవలసిన ఇంకొకరైన శేనుగారిని ప్రయత్నముల కీమాత్రమైనను విజయము చేకూరినది. కాంగ్రెసు పక్షమును చీలదీయుటకు జరగవలయున్న ప్రయత్నములకు ప్రయత్నములకు లోనుగాక నుదరాను కాంగ్రెసు పక్షమువారు వికారములను గాపాడు కొందురని నమ్ముచున్నాను. రాష్ట్రముందలి వేర్వేరు ప్రాంతములందు వివిధాభిప్రాయాలకు పురుకములసభ్యులకే పక్షముగ నేర్పడెను అట్టి పక్షమును నిర్వహించుటలో నెంతయో మిక్కిలిమీద బ్రావ్యత ఇమిడియున్నది. వారిచర్యలకు జాగ్రత్త పరిశీలించుచుండవలెను. కాని నిర్ణయాధికారమును వారికే వదిలివేయవలెను. లోపలివిషయముల నెరుంగని మొదటి ముద్రలు జోక్యము కలిగించుకొనిన దుష్కలితములు గలవగు. నాకు అధికారమునైన ఇష్టమే. కాని ఇతరుల కధికారము నొసంగటయందే నాయాధికార మిమిడి యున్నది. ఎవోపియును లీదేశమును పాలించుచు వట్టిదే. కలెక్టరుకు రివిన్యూబోర్డును ధీవాభిప్రాయము కలిగిన పత్రికలలో ఆహ్వాన గావింపచు, ఉపన్యాసవేదికల కెక్కడరా? స్వరాజ్యమునకు మిమ్మరి తను సామర్థ్యము తెల్పు ప్రదర్శింప గలరు?

"స్వరాజ్యమునకు దారి"

నీచే ముందు ముందు సమయమున అందరికంటె నీ కృషిలు పెంచుచు త్రుణ పనియు నిజముగ దేశక్షేమమునకు తలంపవలెను. నీ పక్షమువారిలో నీవు విశ్వాసముంచవలెను. నాయకత్వమునగా పరులభ్యసించుట, రాజ్యవేల్చుకొనవలసిన గుణములను అభ్యసించవలెను. అనే

కవిషయముల నెరింగియుండి నోరుమెదల్చుకొండ నుండవలెను. (టి. ప్రకాశం పంతులుగారు "వినుచు, వినుచు") పవిత్ర హృదయము గలిగినచో దానిని మీరు నెరవేర్చగలిగెదరు.

వర్గింపకమిట్టియందలి బహుసంఖ్యాకులకాక తీర్మానమున కంగీకరించిన దానినెల్ల ఆమోదింపవలెను. అ. భా. కాం. సంఘమువారిలో అధిక సంఖ్యాకులను ఈ తీర్మానమున కంగీకరించెడి సమయము రాగలదు. అంతవరకును కాంగ్రెసు సంఘములపై, వర్గింపకమిట్టిపై, కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై నీవిధముగ ఆందోళన జరుపకుండుదురా! స్వరాజ్య మితీకున సాధింపబడవలెను. ఎంతవారైనను మిమ్మరి విధేయములైన సమయ జేరినవలెను. విధేయముల నెల్లు సవరించవలసినది? ఇతరులకు బాధ్యతల నొసంగి, ఇతరులయందు విశ్వాసముంచి వ్యవహారములు చక్కజెట్టుట శ్రీనివాసయ్యంగారుకే తెలియును. మనమీ పోరాటములవలన మన కేతువులమందట పరిహాసపాత్రలమై నష్టము పాలయ్యెదమని ఎరింగినచో మనమిట్టి పనికి సమకట్టి యుండము. నిజముగ కాంగ్రెసువాదులు తమమును కాంగ్రెసు పక్షమును పరిహాసపాత్రలుగా నొనరింపకుండుదురా! గావతీ కాంగ్రెసు తీర్మానముల నమలులోపెట్టి పనిజేయుట యందు స్వరాజ్యము కలదుగాని వర్గింపకమిట్టి అధికారములను గూర్చి చర్చించుటలో లేదు. వర్గింపకమిట్టియందలి బహు సంఖ్యాకుల శ్రీయములు శ్రీనివాసయ్యంగారు, సరోజినీ నాయుడు, మోతీలాలు నైహూ, డాక్టరు ఆస్వానీ మొదలగువారి హస్తములందు దేశనితి సురక్షితముగ నుండగలదు. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతకు నేను బాధ్యుడనుగాను. డాక్టరు ఆస్వానీ, జిన్నాగార్లక పక్షమునను, నామహారాష్ట్ర మిత్రులు మరియొక పక్షమునను ఇందులకు బాధ్యులు. నేను కేవలము కారణ మాత్రుడను.

గోవాతి కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు రెండ్రములు. సాధ్యమైన అంశగాక, దీనినిగూర్చి యీ గోల గందరగోళమేల ఇది యంతయు అవిశ్వాసము సంశయము తాత్కాలిక ప్రేమ అపహామెయలగువానివలన జరిగించినదేగాని చేరుకాదు. స్వరాజ్యసాధనకు నిజముగ రాజకీయ సాంఘిక వికారములే దారితీసిరి అటు కుటుంబ బూటకపు వికారములుగారు. (టి. ప్రకాశంగారు— వినుచు, వినుచు) అయ్యది సత్య నిర్ణయముననే తప్ప ఎంతటి పరస్పర విమర్శలవలన నైనను సాధ్యముగాదు. ఆత్మనిగ్రహ మిందులకు ప్రధానము. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానములు నిజముగ అద్భుతములు.

"నాకు అభినందనములు"

అందులకే నన్ను నేనభినందించుకొనుచున్నాను. సామి వెంకటాచలంశ్రేణి మిమ్మరి అహమ్మరుగారలు చెప్పినట్లు అ. భా. కాం. సంఘమునందీ తీర్మానమును వోటుకుబెట్టుట కంగీకరింపిన తప్పక బహుసంఖ్యాకులచే ఓడింపబడియుండెడిది. కాని కాంగ్రెసుపక్షములో నీ విధిజన కలుగకూడదనితలంచి లేనట్లు చేయునైతిని. ఆ కారణముననే సరరా సంగీకరింపవలసినదిగ అ. భా. కాం. సంఘమువారిని కోరితిని. వర్గింపక మిట్టి అ. భా. కాం. సంఘమునకు బాధ్యతగల సంఘము అందుకల అ. భా. కాం. సంఘమువారినిర్ణయమున కంగీకరింపవచ్చునని లేదా నిరాకరింపవచ్చును. దానితో ఆందోళన సలపవలె? వర్గింపకమిట్టి వారితో కలసి నేను కుట్రగా ఆలోచించితిని నాపై నేరము మోపబడెను. ఇదిసర్వాభ్యర్థము. కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై ఇంతకంటెను మోహముగ నేరము మోపబడవలెను. వర్గింపకమిట్టి యుద్ధవిషయమును గొనివచ్చినది నేనుగాను. ఓ. కందసామి శ్రేణిగారు తమ తీర్మానమును పండిత మోతీలాలు నైహూగా రికి చూపగ నైహూపండితుడు అందు కొన్ని సవరణలుగా వింది వానిని వర్గింపకమిట్టి సభ్యులయందు బెట్టెను.

నాబోటివా డెందుకు పాల్పడునా?

ఇదియంతయు పరిహాసముగనున్నది. నాబోటివా డెందు లకు పాల్పడునా? ఇతరులు చేయుదురుగాక. కాంగ్రెసు తీర్మానము గాకున్న నావంటివా డెందులకు పాల్పడును. ఇది కేవలము నాద్రావ్యతకారణ సృష్టింపబడిన విషయము. వర్గింపకమిట్టియందలి అధిక సంఖ్యాకులకు విరోధముగనుండెడి పక్ష మొకటిగలదు. ఆపక్షమునకు హక్కునుగాదు నాయకులు. హక్కునుగాదు దేశమున కనేక సేవలొనర్చియుండును గాక. కాని ఎన్ని సేవలొనర్చియుండినను తప్పుదారిని నెల్లక చక్కజెట్టుటావశ్యకము. సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమముందు జైలుకువెళ్లి వివారించినవారి ననేకుల నేనెరుంగుదును. ఇ. వి. రామస్వామినాయకరు, డాక్టరు వరదరాజులునాయకుగారు లైలు కరిగియుండలేరా? హక్కును, రామస్వామినాయకరులందరి వారల దేశమునకు నాయకత్వము వహించునది? వారు నాయకత్వము వహించిన కాంగ్రెసును ఏదీ పట్టగలదో నాకు తెలియును. ఇదియంతయు ఆశ్చర్యము. అవిశ్వాసములవలన గలిగినది. కాలమానము ననుసరించి కార్యవిధానమును మార్చు కొనుచుండవలెను. గోవాతి కాంగ్రెసు తీర్మానములోని మొదటిభాగము అనగా మంత్రివేదనీకారనిషేధ విషయములో ఆన్ని రాష్ట్రముల వారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను తలదాల్చిరి. ఇక కరం డ పభాగము విషయములో డిక్టా జు అనగా బాత్మగీర్విది. సహ

కారములను నూత్రముల కనుగొనుముగా మంత్రివర్గములను ఓడింపవలెనని కాంగ్రెసు తీర్మానమును కాంగ్రెసు పక్షము వారు అమలుచున్నట్టి బాధియభివృద్ధి భంగకరములగు ప్రయత్నముల నరీకట్టవలెనని, కాంగ్రెసువారు విధించుచున్నారు. ఈ నిర్ణయాధికారమును ఆయా స్థానిక కాంగ్రెసు పక్షములవారికే వదిలివేయవలెనని నిజవిషయ పరిజ్ఞానములేని పరులందు జోక్యము కలిగించుకొనుట సబబుకాదు. అల్పసంఖ్యాకులు తమపక్షములోని అధిక సంఖ్యాకుల నిర్ణయము నేల యంగీకరింపరాదు? ఈ కాంగ్రెసు పోయినచో? పరియొక గాంగ్రెసు రాగలదు (సభలో న వ్యు) ఇంతకును మిహర్షమును మీరు గుర్తించవలెను. (ప్రస్తుతముండెడి కాంగ్రెసు సంస్థలోని అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును బలపరచుటయే మి కర్తవ్యము. భిన్నాభిప్రాయములు డిడనుండుగాక! ముఖ్యముగా బాధ్యతగల్గవారే మెజిస్ట్రేట్ నియమునకు లోబడియుండవలెను. వర్గింపకమిట్టిని నిర్ణయము అ. భా. కాం. సంఘమువారిలో ఆంగీకరింపబడునా లేదయను విషయము మున్నందు ఎరుంగగలను. ఈలోగా కాకిగోల యేల? కావన ఆత్మనిగ్రహము కట్టుబాటుము అలవరుకొని సాధ్యమగుంతవంత వ్యక్తిమామణికి వారావిందులకేగిరి పీరిచు ఆరగించిరి అనెడి నేరాగోగారి తావియ్యకూడదని కోరుచున్నాను. మన అవిశ్వాస మన ఆవేశములననే మనకపజయము నాల్గియున్నది నివేళస్వాతంత్ర్యమునందు కాని ప్రస్తుత కాంగ్రెసుమతమున కాని నాకు విశ్వాసములేదు (బ్రిటిషు సమాఖ్యాత్మకముగు పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునందే నమ్మకముపడవలెను. అయిన దేశ మందులకు సంసిద్ధముకానపుడు నమేమిచేసవలెన ప్రస్తుతము శాసనసభలయందు నిర్వహింపబడుచున్న కాంగ్రెసు కార్యవిధానమునందు కూడా నా నమ్మకములేదు రాష్ట్ర శాసనసభయందును భారత శాసనసభయందును కొంత కాలము అనుభవము కలిగినవాడట. ఇతరలో నాకుండిన అల్పవిశ్వాసముకూడ అంతరించెను. కాని సనసంస్థలు కాంగ్రెసువారి వశముగల యుక్తియుక్తముగ ధిల్లీవన. సాంబ మూర్తిగారివలెనే నేనును శాసనసభా ప్రవేశ మొనర్చి సానములను ఖాళీగా నుంచవలెనని ఆసింప వాడనే. అది స్వాభిప్రాయమే నను. జలంధరు ఆంగీకరింపనిచో నేనేమిచేయగలను. రాజంగవ్యవహారము నందు హెచ్చుతగ్గులు తాత్కాలికముగనున్నవలెను అన శక్యములో అంతమాత్రముచేత వెనుక కదలికొన్నామనితలం చుట నెల్ల. స్వరాజ్యవాదమును యధోచిత కారవాదులకును గల భేదము నాకణుమాత్రమైనను నాకుగోచరులలేదు మీరు ముందుకు సాగలేకున్నారైతే సంతోషపరచుకొను వ్యవహారములు లేకున్నవి శాసనసభల ఘనమునకీర్తనమును సంసిద్ధ పరచవలెగాని కార్యక్రమములనున్నది. అందుననే నేను జాతీయ నిర్మాతకార్యక్రమమును అనగా బ్రాహ్మ బ్రాహ్మణ హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతను పెంపొందిజేయుందుని మున్నుడనైయున్నాను. ఇంతవలె గాక మెట్టెక్కగల్గితిని. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ సహాయమును, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత యంతలోనే సూరినదని సంతసింపవలెను. కాంగ్రెసు పేద ప్రతిష్ఠలుగలిగి సభాపక్షము గలిగియుండిన నాడే సర్వపక్షములవారును ఇందుకలరు.

నే గావించిన విజ్ఞాపన సదయవాదములైలకింపు డని ఆసింపుచున్నాను. ఈసందర్భమున విడిచిపెట్టలేని మదరాసు కాంగ్రెసుపక్షమును చిచ్చిన్నముగావించి రగులుదురు.

నాకొకతూరి ఆవకాశమొసంగిమాడుకు. ము నాలుగు మాసములలో అద్భుత కార్యములను చేసెదను. తరులందరు సాధింపజాలని తావులలో నీవు నీ అనుంతర స్వముచే కార్యసాధన బడయగలవని" నాకురువగు గాంధీజీ తుమ నన్నాశీర్వదించియుండెను. నిష్కళంకవ్యాధయో మొక్కవోయని భేద్యముతో ముందుకడ చేదను. అన్యులను స్వాగత్యమైనదానిని నేను సాధించెను. కార్యసాధనకు ర సంఘర్షణ మార్గము కాజాలదు. కార్యసాధనపరత్వము ధిమహత్మ్య డెరుంగదు. చిత్రరజనదాసుకు తెలియును. కార్య నామతేయును. నాకవకాశ మిచ్చెదా కాంగ్రెసును ఒక అడుగు ముందుకు గొంపోగలను. ఎన్ని ఘటనలుండినను రాజకీయాకాశ మెంతమేఘున్నను మొ సంపత్కారంతములొగ విజయముచేకూర్చు కలిగెదను.

భగవంతునియందును నాయందును నాకు విశ్వాస కలదు అనిగంభీర నివాదముతో గర్జించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీమయ ప స్వాసము గించగా నేనభ్యులలో పెక్కం. (ప్రకాశం-ప్రకాశం) అని కేకలిడిరి. అధ్యక్షుడు సత్యమూర్తిగారు సభ ఏయదేశ్యముతో జరుపబడినదో ఆయదేశ్య నెరవేరినందున యాసభ నింతటితో ముగించుచున్నానని. నాగపూరు సత్యాగ్రహమును గురించిన తీర్మానము చాలా ముఖ్యమైనదని చాలా వివాదాస్పదమైనందున దానినిపుడ పరామర్శించవలసినది అధ్యక్షుడు చెప్పెను. (సభ్యులందరు ఆ మానము-అసమానము పీరికపండ్ల) అని కేకలిడుచుండగా గందరగోళముతో సభ ముగిసెను.

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుచర్చ

ప్రభుత్వ బ్యాంకు నుండవలెనని సెలక్టు కమిటీవారు తీర్మానించుట

ఆర్థిక సభ్యుని ఆగ్రహము

బొంబాయి, మే 21:—రిజర్వ్ బ్యాంకు మూలధనము

ప్రభుత్వ బ్యాంకుగా నుండవలెనని జాయింటు సెలక్టు కమిటీ రి తీర్మానమును గూర్చి యిచ్చట వర్తక వాణిజ్య సంస్థలయం ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఇదియే సరియగు న్యాయముగా తీర్మానమని చలించుచున్నది. వాటాదారుల బ్యాంకు విధానము నంగీకరింపకున్నచో బిల్లు ఉపసంహరించెదనని ఆర్థిక సభ్యుడు బెదరించుటకు గూర్చి కొంత అలజడి కలిగినది.

ఆర్థిక సభ్యుడు యింకను ఓటిపోవుచున్నట్లు యాభిప్రాయ నిజముగా బెదరించుట ప్రవర్తింతురని కొందరు రుణకొను స్వారు. రిజర్వ్ బ్యాంకు వాటాదారుల బ్యాంకుగా జేయు ధానమును అంగీకరింపకున్నచో ఆర్థిక సభ్యునకు ఆటకట్ట వును. కాని యితర ముక్తము విషయముల గూర్చి తన అభిప్రాయముల వెల్లించుకొని ఆర్థిక సభ్యుడు యింకను తన ఉద్దేశమును తెలియజేయు కొనుట కవకాశములుగలవు. ఆ విషయములందు ఆర్థిక సభ్యుని మాట చెల్లినచో ప్రభుత్వ బ్యాంకుకా? వాటాదారుల బ్యాంకుకా? అను విషయమున ప్రవర్తించుట విజయ నిరర్థకముగను. సంఘసభ్యులు చర్చను గూర్చి యేమియు జేకపోయినను విచారింపగ యిట్లు జరిగినది. చర్చ సమయమున కప్పుడు ఆర్థిక సభ్యుడు సెలక్టు కమిటీనే గద్దుచేయుచునని బెదిరినట్లు ప్రభుత్వ బ్యాంకుగా నుండవలెనని ఓటి జేసిన సభ్యులందరు ఆభిప్రాయ బడుచున్నారు. “ఈ బిల్లును గూర్చి నేచి యేమి ప్రయోజనము” అని వారని గట. ఈ మాట ప్రభుత్వ బ్యాంకు? వాటాదారుల బ్యాంకు? అను విషయమున ఓట్లు నెక్కినపిదప అనుటచే అంతకముందు ఆర్థిక సభ్యుడి విషయము త్వంత ప్రాముఖ్యమైనది, దీని విషయమున రాజీయత్నములు సపర్యోగముని జెప్పియుండుట చేతను వారి నిగూర్చి ప్రతికూల బయటను యిట్టి యభిప్రాయము కలిగెను.

సెలక్టు కమిటీ రద్దు జేయబడునా?

కమిటీని సజేయుటకు గూర్చిన వచంతి నిజమని యాది గున విషయము బట్టి తెలియగలదు ఆర్థిక సభ్యుడు బిల్లును ఉపసంహరింపబోయినట్లున రద్దు జేయుటకు శాస్త్రమును అనకాశ మెక్కడను. ఆర్థిక సభ్యుడు సెలక్టు కమిటీలో అధికార రీతిగా సభ్యులైదు. తక్కిన 28 గురు ఎట్లు ఎన్నుకొనబడి రో యీ ను గూడ ఆట్లే ఎన్నుకొనబడెను. సంఘవారు అధ్యక్షుని యెన్నుకొనిరి. సంఘము వారు తమెన్నుకొనిన శాసనసభకు రిపోర్టు చేయవలసిన బాధ్యత లేదు. ఈ యముగూడ సభలో తెలియ జేయబడెను. కావున సంఘము నిజముగ రద్దు జేయుట జరుగనేరదు సెలక్టు కమిటీని ధానము సవరింప బడినరీతిని బట్టి ఆర్థిక సభ్యుడు బిల్లును గూర్చి ముందు చర్చను నిలుపుజేసినచో సంఘమును రద్దు జేయు యినను రద్దు చేసినట్లే యగును.

సమవారు నిపుణుల సాక్ష్యములకు ముందుగ తీసికొనవలసివచ్చెదగాని ఇదివరక నేకసారులు ప్రతికూలమున సభలలో గూర్చి యభిప్రాయములు వెల్లడియై యున్నందున విచారించవలసినది తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వ బ్యాంకు? వాటాదారుల బ్యాంకు? అను విషయమున తీవ్రము చర్చ జరిగినది.

చేసిలు బ్లాకలు, మేకునాటర్సు, (చేసి, హాక్ మిక్సర్) ప్రేమచంద్రు, ఆ. రామచంద్రగార్లు వాటాదారుల నుండవలెననియు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, మణ్సుగంగ రామదాసు పంతులు, పండితమాలవ్యా, గోల్లాలూరా రామధాను, నేటుగోవిందరావు, పి. సి. దేశికాచారి సర్ పురుషునానుగార్లు ప్రభుత్వ బ్యాంకు తోపునను వాదించిరి. ఈ మాటలు క్రొత్త విషయములేమియు లేవు.

శాసనసభల అధికారము

రిజర్వ్ బ్యాంకు రాజకీయాంశమున బట్టి మార్పుచేందు యశాసనసభల అధికారము ప్రదంబండ్ల స్వతంత్రముగనుండునని వాటాదారుల విధానము కొందరు వాదించిరి. వాటాదారుల బ్యాంకు స్థాపించినచో ప్రజలకు దానియందు విశ్వాసమునియు, కరెన్సీయందు యితర రిజర్వ్ లనుండి వచ్చు అసాధారణము ప్రయోజనము బ్యాంకునకు విడచిపెట్టబడవలయుననియు, దీనిని బిల్లుగా వేయవలయుననియు వాదించిరి.

ఓట్లు వివరము

సంఘమువారు ప్రభుత్వ బ్యాంకు విధానమునకు అనుకూలముగ 14-10 ఓట్లతో ఆమోదించిరి. సభ్యులలో ప్రభుత్వము తీరపుననున్నవారు పదియంది గోల్లాలూకెట్టు గోల్లాలూకెట్టు గోల్లాలూకెట్టు (చేసి వి. కె. ఎ. అయ్యంగారు గోల్లాలూకెట్టు ఉమరు హయత్ ఖానుతివానా గోల్లాలూకెట్టు చిరంజీవు శింగు గోల్లాలూకెట్టు మోహన దాసు రాంజీ కేశాబాయి ప్రేమచంద్ర గోల్లాలూకెట్టు యామాలు ఆరిపుగార్లు.

ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షాల్లో యీ దిగువవారుగలరు:—

- (1) గోల్లాలూకెట్టు రామదాసుపంతులు (2) గోల్లాలూకెట్టు నేతు గోవిందరావు (3) గోల్లాలూకెట్టు రా. బ. బాల రామశరణరావు (4) గోల్లాలూకెట్టు పి. సి. నేత్నా (5) సర్ పురుషోత్తమ తామూదాసు (6) ఆర్. కె. మణ్సుగంగచెట్టి (7) ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు (8) ఎ. సి. కెల్లూగర్లు (9) పండిత మాలవ్యా (10) ఫాజులు ఇబ్రహీము రహీమాతుల్లా. కావున ఇరుపక్షములవారు సరిసమానముగనుండిరి.

గోల్లాలూకెట్టు శంకరనాయుడు గోల్లాలూకెట్టు పి. సి. దేశికాచారి గోల్లాలూకెట్టు ఎ. కె. సుబ్రహ్మణ్యం గోల్లాలూకెట్టు కమర శంకరాయి చాదరిగార్లు ప్రజా ప్రతినిధుల తరపున ఓటుజేసి విజయము చేపూర్చిరి. బ్లాకలుగారు యితర విషయములలో నై నను విజయము చేపూర్చుకొనవలెనని వీరిని తమచెపు మరల్చుకొనవలసియుండును?

రిజర్వ్ బ్యాంకు పరిపాలకులెవరు?

తేపు సెలక్టు కమిటీవారు ప్రభుత్వ బ్యాంకునకు పరిపాలకవర్గ మెవరను విషయము నిర్ణయించుదు. బ్లాకలుగారు శాసనసభల అధికారమునకు అంగీకరింపనందున రాజీనామానగ బ్యాంకుపరిపాలకవర్గము నెన్నుకొనటకు యందుతో సంబంధముగల సంస్థలన్నిటి ప్రాతినిధ్యముండునట్లు ప్రత్యేక నియోజికవర్గము నేర్పాటుజేయుటకై ఆలోచించుచున్నారు.

ఆర్థిక సభ్యుని ఆగ్రహము

ఆర్థిక సభ్యుడు ఓట్లు నెక్కినట్లు పూర్వము వేరొకసారి వాటాదారుల విధానముగూర్చి నొక్కినవక్కాజించిరట. సంఘము వారు యిచ్చ పడనట్లు తెలియగనే “మీరింకను చర్చించుకొనుచు సంతోషింపవచ్చును.” అని అనిగట. ఓటింగు జరిగినపిదప ఆర్థిక సభ్యుడు చర్చలో పాల్గొనలేదు. ఆర్థిక సభ్యుడు బిల్లుపై చర్చనిలుపుజేసినట్లు ప్రభుత్వ క్షేత్రపు తెప్పించువరకు సభ్యులు యితర విషయములను గూడ చర్చించుచుండుటకే నిశ్చయించిరి.

ముఖ్యవిషయముల గూర్చి బిల్లులో ఉన్నట్లు లంగీకరింపవలెను. లేదా బిల్లు అనుసరముని బ్లాకలుగారు సభ్యులకు సభా ప్రారంభసమయమున జెప్పియుండిరి. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షముగ ఓటుజేసినందున నిజముగా తంతింపి ప్రభుత్వమువారు నేమిజేయవలసినదియు సంఘమువారి కెరిగించెదరట.

ఇంతకుముందు వార్త

బొంబాయి, మే 20:—జాయింటు సెలక్టు కమిటీ చర్చ విషయములు అతిరహస్యముగ వాచుచున్నాడు. 28 గురిలో 24 రు సభ్యులు వచ్చియుండిరి.

సర్ చేసిలు బ్లాకలుగారి నూచనపై సర్ పి. సి. నేత్నగారు అగ్రతలుగ ఎన్నుకొనబడిరి. సభ ప్రారంభమునందే చర్చలు రహస్యముగ నుంచవలెనని సభ్యులకు బ్లాకలుగారు విన్నవించిరి.

కరెన్సీ విధానమున వైటుహేలు ఒత్తిడినుండి తప్పింపవలెనని ఆర్థిక సభ్యుడు విశ్వప్రయత్న మొనరించిన వారగుటచే, యీ యభిప్రాయ భేదమువలన తమయత్నము లన్నింటిని రద్దుజేయరని కొందరు వర్తక క్రేస్తులు లింకను ఆశక్తియున్నాడు. (ఫీ (పెను)

వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు తగాదాలు

కలకత్తా, మే 28:—వంగరాష్ట్రమునందలి కాంగ్రెసు సంఘమువారి తగాదాలకు పరిష్కరించువిషయమై ఇంతవరకు గావింపబడిన ప్రయత్నములన్న లాభముకలుగలేదు. కొన్ని జిల్లాల్లో రెండు రెండు సంఘములున్నవి. కాంగ్రెసుకార్యసంఘమువారు నియమించిన రాయబారుల సంఘమువారింకను తమవనికి పూనుకొనలేదు. (ఫీ (పెను)

సర్ హను విల్సన్ గారు టూరంట్ లో చనిపోయిరి.

ప్రముఖ నియమ బిల్లు

కొల్కత్తా, మే 27:—రాజకీయపు పన్ను అనుబంధములకు సంబంధించిన విషయములకు వార్షిక చట్టమునకు వర్తించునని సమకాలిను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

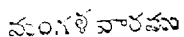
బహిరంగ సభ:—చెన్నై పురి జిల్లా ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీ యాజమాన్యమున గోక్ష భవనమునందు బుధవారం జూన్ 1 వ తేదీ సాయంకాలం 5-30 గంటలకు బహిరంగ సభ జరుగను. బొంబాయి అగ్రల భారతి కాంగ్రెసు కమిటీ వర్గింగు కమిటీ నిర్ణయములు అను విషయమునుగూర్చి శ్రీ యుథులు యిటు సాంబరూరి యస్. ముత్తయ్యమొదలి యారు, బిక్కిన వెంకటరత్నం, కే. వి. ఆర్. సామినాయుడు, దండు వారాయణ రాజగార్లును తదితరులును ఉపన్యసింతురు. టంలి ప్రకాశంపంతులుగారు సభాస్వతులుగానుండురు.

యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్ష

యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలో రెండువందల మార్కుల మొత్తము వచ్చి రెండుభాగములలో మాత్రము 100 కి 80 కన్న తక్కువమార్కులు వచ్చిన విద్యార్థుల విషయమును విచారించుటకు గతశనివారమున మాడరేషను బోర్డు కూడెనట. ఇందు ఆంధ్ర, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధు లుండిరి. రివరెండు మెన్సు, డాక్టరు లక్ష్మీనాథస్వామి మొదలియారు, రివరెండు కాట్రే, ప్రొఫెసరు రంగస్వామి, రివరెండు స్ట్రాక్సు, వి. అప్పారావుగార్లు బోర్డులో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. రెండు వందల ముప్పదిమార్కుల మొత్తము వచ్చి 100 కి 80 మార్కులకు తక్కువగా రాని విద్యార్థులను ప్యాసయినట్లుల ఎంచుట కంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. జూను పదియవతేది నాటికి ఫలితములు బయల్పడగలవు.

శ్రీ సరస్వతీనిలయ గ్రంథాలయము

పొలముయ:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లా
ఈ గ్రంథాలయము ఆ 1918 సం 11 రెండ్ల మా గ్రామవాసులును దేశభిమానులను బ్రహ్మశ్రీ కొర్రపల్లి నరసింహుగారిచే ధర్మవాచకపుస్తక భాండాగారముగా స్థాపితమైనది. మొదట 150 గ్రంథములతో ప్రారంభింపబడి కొంతకాలమువరకు దినదినాభివృద్ధిగానుండి క్రమముగా గ్రామవాసులకు యుతాహము లేకపోవుటచేతను క్రమముగా షీడజలోనికి వచ్చినది. సదరు గ్రంథాలయమునకు సదరు నరసింహుగారు అనేక వార్తాపత్రికలను గ్రంథములను తమస్వంత ప్రద్యమును వ్యయపరచి రిప్పించి చదువరులకందించుచు పరోపకారార్థము మిక్కిలి యేకదీక్షతో పాటుపడియుండిరి. అయినను ఆంగ్లేదేశమునెటను నీటిబుగ్గలనెట బయలుదేరిన గ్రంథాలయములతోపాటు నిదియు నామావాప్తముగా నేర్పినది. గ్రంథముల గృహములకు గొంపోయినవారు తిరిగి సరిగా నొసంగకపోవుటచే పుస్తకం వనితావర్తం పరహస్తం గతంగతం” అను లోకోక్తి వలె చాలభాగము గ్రంథములంతరించినవి. మొదలగువారు చందాలు సరిగా నిచ్చుపద్ధతియే లేకపోయినది. ఇట్టిస్థితిలో యెంతయో వ్యయప్రయాసపొందినను యీ లైబ్రరీ నిర్వహించుటకు తగినసాధనసంపత్తి లేకపోవుటయు తలపడినది. ఈ పరిమిలను యీ గ్రామముందు నూతనముగ విలేజ్ పంచాయతీ ఆర్గనైజు గారిచే స్థాపించబడినది. సదరు కొర్రపల్లి నరసింహుగారిచే ఈ పంచాయతీ క్రి (పెసి) డెంటుగ యెన్నుకొనబడిరి. పంచాయతీ పనులన్నియు ఆతిక్రేవతోను, న్యాయముగను, శాంతముగను జరుపబడుచున్నవి. ఇటులండగా యీ పంచాయతీ వారి అధికారము. క్రింద ఒక గ్రంథాలయమును స్థాపించుట కవకాశ మేర్పడినది లోగడ తాము స్థాపించిన భాండాగారములకు పోగామిగిలినపుస్తకములున్న కొందరు మిత్రులూసంగిన కొన్ని గ్రంథములున్న యేకముగాచేర్చి యీ లైబ్రరీ కి 21 అక్టోబరు ఆ 1926 సం 11 రెండ్ల తేదీన స్థాపించబడి పూర్వపు నామకరణమే దీనికిని చేయడమైనది. పరిమిలను ముద్రాకు విలేజ్ పంచాయతీ రిజిస్ట్రారు జనరల్ వారు ఈ గ్రంథాలయమునకు నూటయేబది రూప్యములు విరాళము వయోయించిరి. ఆసామ్యతో భారత, భాగవత, రామాయణాది, సప్తస్లింగములను, ప్రబంధములను, దేశవర్ణితలను మొదలగువాటిని తప్పించి చదువరులకు చితిముగనొసగుచున్నందులకు మిగల సంతోషముగనున్నయవి. ఆంధ్రదిన పత్రికగూడ ఈ విద్యాలయమునకు వచ్చుచున్నది. ప్రస్తుతము ఈ గ్రంథాలయమున 645 గ్రంథములవరకు గలవు. తగినంత పోత్యానము, శిల్ప, గ్రామవాసులకు గోగినయెడల యిదవర్సలో యభివృద్ధిని గాంచగలరు ఈ గ్రంథాలయమును విలోకించుటకు పంచాయతీ రిజిస్ట్రారు జనరల్ వారి పెరసనలో అప్లికేంట్లు దొరవారగు మ. రా. శ్రీ దొరస్వామి మొదలియారు వారు దయచేసిరి. గ్రంథములను రికార్డులను పరిశీలించి మిగల యానంబించిరి. ఈలాటి గ్రంథాలయములు పునర్నిర్మాణమునకు పోహనులని వేరుగ వాకొన వలసరముండదు. ఈ గ్రంథాలయము విలేజ్ పంచాయతీవారి యాజమాన్యము క్రింద పడుపబడుచుండుచుబట్టి స్వల్పాన్వృద్ధిలోనికి రాగలదని నమ్ముచున్నాము. మరియు నిది కాన్వర్టుగా నుండవలసి విశ్వసించుచున్నాము. చాలామంది మొదలగువారి దీనిని వృద్ధిలోకిచేర్చు భారము మా పురవాసులపైనే వున్నది.

మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షము వారిని సమర్థించుటకు నిన్నటిదినము యస్. శ్రీ మూర్తిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో ప్రశంసంతులుగారు ప్రతికలలో జేసిన విమర్శనలకు ఉపన్యాసకులు ప్రత్యుత్తర మీయ ప్రయత్నించిరి. ప్రకాశంపంతులుగారును ఆసభలో హాజరయ్యుండిరి. వా రేమనిజెప్పెదరో వినుట సభానిరహకులధర్మమై యుండెను. ఉభయపక్షము మధ్య ఏమయిన అపోహలున్నయెడల వాని తొలగించుకొనుట కంతకన్నను అనుకూలావకాముండదు. ప్రకాశంగారి హేతువాదమును సత్యమూర్తి ప్రభుత్వం హేతువాదమును గూడ వినుటకు సభికులకు వీలుండెడిది. పకాశంపంతులుగారు మాటాడుట కవకాశ మీయవలయునని సభికులు అధ్యక్షుని కోరియుండిరి. ప్రకాశంగారి కవకాశ మిచ్చుట అధ్యక్షుని సామాన్యధర్మమై యుండున కాని అధ్యక్షు లందు కంగీకరింపక సభను చాలించిరి. ఇందువలన సత్యమూర్తి పక్షమువారికె ఎక్కుడునష్టముగలదు. రెండవపక్షపు ప్రముఖులను మాటాడనియకబోవుటకు వాద దౌర్భిల్య మే ముఖ్యహేతువని సభికులు తలచుటకు సత్యమూర్తి గారివకాశమిచ్చుట శోచనీయము. ఇదియటులుండ కాంగ్రెసు నందలి యిరుకక్షులవారును, తమ వివాదములను కట్టిబెట్టి, కాంగ్రెసునూను కలసి ఐకమత్యముతో నిర్వహించుట విచేకము. మద్రాసు శాసనసభ్యులు చేసిన పని తప్పుయినను, బద్ధునినను, ఇతరు ఆ విషయమై వాదప్రతివాదముల నలుపుటవలన, ప్రతికూలరికే సంతోషము గలుగును కాంగ్రెసు అభిమానులకు విచారము గలుగక మానదు. దేశమునం దొక విధమగు నిరాశ ప్రబలినది. కార్యవీక్ష సన్నగిల్లినది. శాసనసభల జేర్పాటు బూర్తిక నుత్సాహము దేశము కాగన బోయి శాసనసభలలో నయినను కొంత బలహీన పడున హామీవచ్చునని భావించిరి. కాంగ్రెసు పక్షము సమాధిపంతులవల్ల సమాధిపంతుల భావించిరి. కాంగ్రెసు పక్షము సమాధిపంతులవల్ల సమాధిపంతుల భావించిరి.

బోగనే, సహకారవా తా వ ర ణ ము
రు శాసనసభ్యులనేమి, భారతీయ శాసన
సేమి ఆవరించెను. ప్రస్తుతస్థితివలన ఒక్క
మాత్రము విడితమయినది. శాసనసభ్యు
జ్యపాధనములు గాజాలసని నడిస్కృతమగుటచే
సభల వెలుపల ప్రజాతీర్థిని బలవర చుట
కర్తమనియు, ఐక్యమనును పురి గొల్చి
సశాసనమును పెంపుజేయుట ముఖ్యమనియు,
ంచుట యవసరము. కాంగ్రెసు ప్రయత్నము
యు, నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధికి తోడ్ప
డి, తప్పక ఫలప్రదములగును. అఖిలభారత
గ్రెసుసంఘమువారి విషయమును బాగుగ
జూచి కార్యక్రమాభివృద్ధిచేయుటకును మిగుల
యము. త్వరలో కాంగ్రెసు సంచలనము
జేయుచుండగా నూతన సభాధము
యగుగాక !

నీటికొరత

నీటికొరత చెన్నపురిలోగూడ సంప్రాప్తమయి
నదియగట్టిన నీటి గాతున్నమానె, కలగలుపు
నియమము అన్ని వేలందును సప్లయ జేయుటకు
ద్రాసు కార్పరేషను పూనుకొనుచున్నది. రేటు
యెక్కువని సప్లయచేయగలదా? నీటికొరత నివా
సానియత్తము కార్పరేషనువారు ముందుగ తగిన
శ్రద్ధవహించిరా? వహించినట్లుతోడదు. రెడ్డు
గాల్పు చెరువులోను తగ్గగనే, నీరు వృధగాకుం
పట కేర్పాటులచేసిన బాగుండెడిది. తోటలకును
కొద్దకును నీటిని సప్లయజేయుట మానివేయవలసి
నది. నీటికొరతవచ్చునని ముందుగనే కొందరు మంద
రించుచుండిరి. డి. జి. డబ్ల్యు. వారిని పంపింగుండుజను
లను ఎరువీయవలయునని, కార్పరేషనువారు సకా
శమున నేల అడిగియుండలేదు? తరుణము మించిన
సమయమున, లక్షహాపాయిలను ఖర్చుపెట్టి క్రొత్త
యంత్రములను కొనవలయునని, కార్పరేషను
ఇంజనీయరుగారును, కమిషనరుగారును కోరుచు
న్నారు. ఇప్పుడు కొన్నివేళలయందే కొశాయిల
నుండి నీరు వచ్చుచున్నది. కార్పరేషను వారు
ప్రచురించిన వేళలం దయనను తిన్నగ వచ్చుట
లేదు. ప్రాధున కొలది నేపును, సాయంకాలము
కొలది నేపును వచ్చుటచే, మధ్యాహ్నము సానము
జేసి భోజనము చేయువారికి మిగుల యిబ్బంది
గలుగుచున్నది. రేటుపేయ వ్రీవియమై కార్ప
రేషనువారిని సమాధానము కోరుటకు, వారికి
హక్కుగలదు. ప్రస్తుతదర్జాను కార్పరేషను అధి
కారులు త్వరలో నివారించియెడల, రేటుపేయ
రులు తగ్గవల్సి సవలంబించుట అవసరము.
కార్పరేషను అధికారులు ప్రజల కోర్కెలను
గౌరవించుట యవసరము. ఈ విషయమై కార్ప
రేషనులోని ప్రజాప్రతినిధులు, రేటుపేయర్ల కష్ట
ములను నివేదించి, ప్రస్తుత దుస్థితి వెంటనే
తొలగింపటకు చూడవలయును. ఎంపికాలమునందే
జనులకు నీటితో నెప్పుడైన సరిము గలదు.
చెన్నపురిపంటి జనబాహుళ్యముగల సగరములో
తగిన నీటిసప్లయలేకున్నచో వ్యాధులు బుట్టుట
సహజముగదా! ఆరోగ్యము తప్పక చెడిపోవును.
బుద్ధివంత కార్పరేషనువారు వెంటనే నేలొక
టి గురువరము వారిని పంపి కార్పరేషనులోని
ప్రతినిధులైన నీటి సమస్యలను నిర్మూలించుట.

నిరుద్యోగసమస్య

నిరుద్యోగసమస్యను ప్రస్తుతాధికారవర్గము
గాని ప్రస్తుత విశ్వ విద్యాలయములు
గాని పరిష్కరించునని నమ్మజాలము.
అందుకుగావలసిన విశాలభావముగాని, స్వార్థరహిత
బుద్ధిగాని కనుపట్టకు. వితిమీరిన పరిపాలనపు
శిష్టత తగ్గించినగాని, నిరుద్యోగసమస్య తగ్గజా
లదు. ఈసమస్యనుగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన
ప్ర్యాధీనశుకమిటీవారు, కొన్నిసంగతులను వివరిం
చిరిగాని, నివారణోపాయములను సూచించలేదు.
వీరు తెలివిన సంగతులు క్రొత్తవిగావు. ప్రభుత్వో
ద్యోగములలో అవసరముకన్న, ఎక్కువమంది
దరఖాస్తు పెట్టుచున్నారు. క్రొత్తమార్గములు
కనుపించకున్నవి. సాహిత్య విద్యను నేర్చినవారికన్న
వృత్తివిద్యను నేర్చినవారలో నిరుద్యోగము
తక్కువుగనున్నదట. కాని వృత్తివిద్యను నేర్చినవారి
సంఖ్య యల్పము. వృత్తివిద్యకయినను, నరిపోవు
వృత్తులు కనుపించకున్నవి. త్వరలో వానిలోగూడ
అక్కరలేనివారు పలువురు కనుపింతురు. న్యాయవాద
వృత్తిలో లెక్కకు మిక్కిలిగ నున్నారని, కమిటీ
వారంగీకరింతురు. వైద్యవృత్తి మాత్రము ఖరవా
లేదని వీరితలంపు. కాని, అదియు సమ్మర్థిగనున్నదని
గుర్తెరుగుటమేలు. వర్తకపు కంపెనీలో నిరుద్యో
గసమస్యయున్నను, వాణిజ్యము వృద్ధియగు కొలది
యు తొలగి పోవునని కమిటీవారు తలచుచున్నారు.
ఇట్టి ప్రకటనలవలన ప్రయోజన ముండదు. నిరుద్యో
గమును మాన్పుట, ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యధర్మము.
విద్యావిధానమును పూర్తిగ మార్చవలయును. జీవిత
మునకు బుడివచ్చు విద్యనే నేర్పవలయును.
ఇందుకుగాను, కమిటీ వారెట్టి సలహాల
నొసగకుండుట కోచనియము.

బెంగాలు నిర్బంధితులు

బెంగాలు నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదల
జేయవలయును, లేకున్న కోర్టులలో విచారణ
సలువలయునని కోరెడి తీర్మానము రాజ్ పు కల
కత్తా కార్పరేషను సభలో చర్చింపబడును.
సభవారు తీర్మానము సంగీకరించెదరని నమ్మెదము.
సుభానుచంద్రబోసుగారిని విడుదలచేయక తప్ప
దయ్యెను. వారి విడుదలతో ప్రజలు తృప్తి జెంద
జాలరు. విచారణసలువకుండ నిర్బంధింపగూడదను
ప్రాథమిక న్యాయసూత్రమును ప్రభుత్వమువారు
గుర్తింపలేదు. లేనియెడల, అశాంతి పొచ్చును.
నాగపురపు సత్యాగ్రహపు యుద్ధమములబోలు
యుద్ధమములు బయలుదేరును. భారతీయులు
కేవల రాజకీయసంస్కరణములకన్నను, జన్మస్వా
తంత్ర్య రక్షణము నెక్కుడుప్రియమయినదిగ భావిం
తురు. సహకారము సహకార మని ఎలుగెత్తిచా
తుడి ఇండియామర్మిగా, సహకారమున కను
కూలమగు పరిస్థితులను సమకూర్చుటలేదు.

కార్మికులు: కాంగ్రెసు

కార్మికులు కాంగ్రెసులో జేరవలయునని కాం
గ్రెసు నాయకులేగాక లేబరునాయకులుగూడ సల
హా నిచ్చుచుండుట సుభసూచకము. కాంగ్రెసులో
పోగువలన కార్మికులహక్కు లెక్కుడుభద్ర
మగు సుంపిగలవు. కార్మికోద్యమమునకును రాజ
కీయోద్యమమునకును అనినాభావ నిరసంభవము

గలదు. ఇంగ్లండులోగూడ కార్మికులు రాజకీయో
ద్దమమునందు విశేషముగ పాల్గొనుటచేతనే వారి
పలుకుబడిని తగ్గించుటకు ప్రయత్నమునియను గట్ట
ము నిర్మితమగుచున్నది. కాని ఇట్టి నిర్బంధముల
వలన కార్మికులు బల మతిశయించుచుగాని తగ్గిపోవ
జాలదు. అటునే కార్మికుల కాంగ్రెసునందుజేరి
దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పాటుబడుట యవసరము.
స్వరాజ్యసిద్ధియే అన్ని యిబ్బందులను నివారింప
గలదు. తక్కుంగల ప్రతిక్రియవలన ప్రయోజన
ముండదు.

ఈజిప్టు

ఇంగ్లండుకును ఈజిప్టుకును ఎడబాటు విస్త
రించుచున్నట్లు వార్తలు చెలుపుచున్నవి. యుద్ధ
నాకలు ఈజిప్టుకు బోవుచున్నవట. ఈజిప్టు ఛేబరు
వారు, సైన్యమునందు బ్రిటీషు సర్దారుడదవికి ఏర్పా
టుజేయలేదు. దీనివైలాయడు ప్రభువుగారు అసమ్మతి
చెలుపుచు, బ్రిటీషువారిపై ఈజిప్టు రక్షణబాధ్యత
గలదనియు, సైన్యవ్యవహారములను బ్రిటీషువారు
నిర్వహించవలయుననియు చెబిరి. బ్రిటీషువారిటీవల
రుష్యాతో సంబంధమును వదులుకొనిరి. చీనాతో
సంబంధమును వదులుకొనిరి. ఈజిప్టులో వివాదము
లు జెరిగినవి. ఇంగ్లండు ప్రస్తుత మవలంబించెడి
మార్గము సమాధానమార్గముగ తోడదు. అంత్య
సందేశములు ప్రబలమగుచున్నవి. ఛేబర్లెనుగారు
విదేశముంత్రిపదవిని నిర్వహించుటలో, ఎట్టిసమర్థ
తను గనుపించుటలేదు.

కీ॥ శే॥ ఆచార్య పద్మ పార్వతీశంగారు

ఏలూరు గాంధీ జాతీయవిద్యాలయమునకు
చిరకాలము ప్రధానాచార్యులుగ నుండిన ఆచార్య
పద్మ పార్వతీశం యం. యె. బి. యస్. సి. గారు
యీనెల 20 తేదినాడు మదనపల్లిలో క్షయవ్యాధి
మూలమున చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతిం
చెదము. వీరు ఉన్నతవిద్యాధికులయ్యు, జాతీయ
విద్యపట్ల గాఢాభిమానము జూపుచు, అనన్యచింత
తో మాతృదేశ సలుపుచుండిరి. వీరి సామర్థ్యము
ను, దేశభక్తియు, ఆంధ్రుల ప్రశంసకు పాత్రమయ్యె
ను. వీరి ఆకాలమరణము, ఆంధ్రప్రదేశమునందు
తీరని లోషము గలిగించుచున్నది. వీరి ఆత్మకు షర
మేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

సింధు విభజనము

కరాచి కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రచారము
కరాచి, మే 28:—సంయుక్తనియోజకవర్గముల సిం
ధువిభజనము విషయమై అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు
గావించిన తీర్మానముపట్ల దేశమునందు అనుకూలాభిప్రాయము
ఏర్పడుటకై కరాచి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము విరివిగ ప్రచార
ముపలవ తీర్మానించుకొనిరి. నిన్నరాత్రి మొదటిసభ జరిగెను.
సింధును బొంబాయినంకి ప్రత్యేకించిన, రాష్ట్రము అధికముగ
ను నైతికముగను వృద్ధిజెందగలదనియు సంయుక్తనియోజకవర్గ
ములపల్ల దేశము త్వరలో స్వరాజ్యము పొందగలదనియు పలు
వురు సభ్యులెరిరి. హిందూమహాసభ సభ్యులకు డాక్టరు హిం
గోరానిగారు సింధువిభజనమును ఆక్షేపించిరి. ప్రచారమునకై
సభ జరుపబడుటచే ఎట్టి తీర్మానము గావించబడలేదు.
(అ. ప్రె.)

సుబాస్ బోసుగారి ఆరోగ్యము

అలహాబాదు, మే 28:—సుబాస్ బోసుగారి ఆరోగ్యము
వృద్ధికరముగ మెరుగుదలగాని కాని మిగుల మెరుగు ఆరోగ్యము
కలుగుచున్నదని వైద్యులు ప్రకటించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ప్రాయంకు హడ్డెసుగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 31:—అంతర్జాతీయ గవలసంఘ కార్య పదవిరాజీనామా నిర్దిష్టించి హడ్డెసుగారు ప్రకటించిరి

ఫ్రెంచి యుద్ధనౌకలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 31:—ఫ్రెంచి యుద్ధనౌకలు ఫోర్ట్స్ మత్తు కేసునున్నవి. నిన్న ఉత్సాహముతో ఆనోకాదోయనకు స్వాగత మొసగి రచింపబడినది.

చీనా పరిస్థితులు

హోన్ నులో అననకూల పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, మే 31:—హోన్ నులో సైనికపరిస్థితులు ప్ర తిహాముగ నుండుటచే మంచూరియానుండి పికింగుకు అదనపు సేనను టోక్యోకు బంపుటకు జపాను ప్రభుత్వము తయారగుచు న్నదని యుజునైనది.

పికింగులోనున్న ఉత్తరచీనా సైనిక ప్రధానకార్యాల యమునుండి కబురు తెలియలేదు హోన్ లో దాక్షిణాత్యులే వి జయము గాంచుచున్నారు. ఉత్తరముఖముగ పోవుచున్నారు. పెంగ్ హుంగుంగుగారు ఉత్తరచీనా సైనిక ఆయుధాగారమును కుంగిపెనులో బట్టుకొనిరి. ఇది చింగ్ పు 10 వైట్ల పడవరగ నున్నది. న్యాయకింగు బాతీయవాదులు ఆన్వేషణమునుగూడ సాగుచున్నది.

హోన్ ను పరిస్థితులం తేసి టోక్యోను బ్రిటిషు సేనలకు సగము పటాలమునైన బంపుటకు నిశ్చయించిరి.

రషియాలో బ్రిటిషు ఆశయములు

నార్వే ప్రభుత్వము చక్క-బట్టుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 31:—కామన్వెల్త్ లో చాంబర్లెసుగారు రషియాలో బ్రిటిషు ఆశయములను నార్వే ప్రభుత్వము చక్క-బట్టునని ప్రకటించిరి.

కుల్కాతీ అల్ల రులవిషయమై న్యాయస్థానములందు విచారణ జరుగనుండుటచే ఆ నివేదికమును ప్రకటించుటకు మీ లే డవి వింటర్వో ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

లండన్ లో న్యాయశాస్త్రము హామిస్ నిర్మాణమునకు (ఇం డియా కార్యాలయము (అంతయు కలిసి 300 నేల పాను లగు నని కర్నలు దెగారికి వింటర్వోగారు తెలిపిరి.

వ్యవసాయ రాయలు కమిషను నివేదికలు మధ్య మధ్య జూన్ మొదటి తేదీనుండి ప్రకటించబడును. కాని కమిషను తీర్మానములు ఏమియు అం దుండవు.

బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు ఇదివరలో కాపురల నిమిత్తము పోయినట్లులే ఉప్పుగుడ్డ ఈ పుర పోవుచున్నచి లండన్ లో సురుకొనుచున్నారు. 1922 ప్రకటన ప్రకారము ఈజిప్టు లో విదేశీయుల ప్రాముఖ్యత, సాత్తు రక్షించుభారమును బ్రిటి షు ప్రభుత్వమువారే చేపొందిరి

ఈ ప్రకటనలు చచ్చును జూడ అతివాదులు పరిస్థి తులను కష్టముగ కేసు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తోచుచున్నదల్లి మరికొన్ని విభాగాలను ఈ ప్రకటన మెంట్లు యుద్ధసంఘము వారు జేసిన, ఈజిప్టు సైన్యమును రాజకీయసాధనముగ నుపయో గించుకొనుటయు మిగిలిన కొద్దెను ది బ్రిటిషు అధికారు ప్ర తిపత్తి మంబగలుపుటకే ఏర్పడుననియు యనుకొనుచున్నారు.

యాంగ్లీసి నదిమీద వర్తక నౌకలు

డబ్లిన్ చీనావారు కాల్పుట

డబ్లిన్, మే 29—యాంగ్లీసి నదిమీద వర్తక నౌకలకు

ఆంగ్లో - ఈజిప్టు సంబంధములు

చెడుట!

యుద్ధనౌకలు మలాటనుండి బయలుదేరుట

మాట్లా, మే 30:—ఆకస్మికముగ ఇచ్చిన ఉత్తరవుల ననుసరించి యుద్ధనౌకలు రెండు మాట్లానుండి బయలుదేరినవి ఆవి ఈజిప్టుకే పోవుచున్నవనుచున్నారు

ఒకవారిమునుండి కెయిరోలో రాజకీయవ్యవహారము కల్లోలముగనున్నది. ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ప్రభుత్వసంబంధములు చె డినవని యనుకొనుచున్నా రీక్రిడిసంగతులను బట్టి.

ఈజిప్టు యుద్ధనౌకాభివృద్ధినివర్ధమువారు నాకాదోయనకా లను నెలకొల్పినవలెను, సైన్యమును హెచ్చుకేయవలెననుచు సర్దారు ఉద్యోగము ఆగ్కరలేదనిరి. ఈపదవికన్న అధికార ములు బాధ్యత తప్పిపోయినవను కారణముచే ఆపదవిని ఎత్తివే సిరి. తక్షణము ఆపదవిని బ్రిటిషుఅధికారియే స్వీకరించవలెనని లాయికు ప్రభువు ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యునితో జెప్పెను.

ఈజిప్టుపై కేవలన దండెత్తినట్లున్న కాపాడు బాధ్య తను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బెట్టుకొన్నపుడు బ్రిటిషు నా ను కునిబెట్టి, అధికారమును సరిహద్దుకల్లా పరిపాలనములను, బ్రిటి షునాయకన కీయవలెననిరి.

ఏప్రిల్ 30-న తేదీని లాయికుగారి కిచ్చిన స్వాగతము దేశద్రోహుని పాన్ల మెంటువారు 26-న తేదీని చర్చించిరి.

నికరగ్యా కాల్పులు

ఆత్మరక్షణార్థము

వాషింగ్టన్, మే 28:—పట్టామంతయు భీభత్సము గావించి కాజులానేనాని నొంబడిన ఇంట్లో ప్రవేశించి అత నిని సాధించుటకు కాప్టన్ రిచర్డుగారు ఇంట్లో ప్రవేశించిరి. కాప్టన్ రిచర్డుగారిని ఒక స్త్రీ జంపనెత్తించెను. కాజులానే నాని ప్రక్కనుండి దుమికి తుపాకిని వెదురుచుండెను కాప్టన్ రిచర్డుగారు ఆత్మరక్షణార్థము ఆతనిని గాల్చెను. తనప్రాణ మును దక్కించుకొనుటకు ఆస్త్రీని కాల్చి చంపవలసివచ్చెను. కాజులాగారు మొత్తము 10 మందిని జంపెనట.

ఇంగ్లీషు బంగారును ఫ్రెంచివారు కొనుట

క్రిందటివారము 2500000 పానుల బంగారుకడ్డీని ఇం గ్లండుబ్యాంకినుండి ఫ్రెంచివారు కొనుటచే వింతగా జెప్పకొ నుచున్నారు. ఫ్రెంచిబ్యాంకువా రిచటనే గాక న్యూయార్కు లో గూడుకొ నెదరట. ఇది వారి ఆర్థికపత కార్యక్రమ ము ను చున్నారు.

అధినివేశముల సభ

వారు విద్యావిషయమును చర్చించిరి. బ్రిటనులో విద్యా రుల పరిస్థితులను ఎక్కువపరిశీలనజేసి యభివృద్ధిజేయుటకు వి ద్యావిషయకసంఘమువారు ఆలోచించవలెననిరి. అధినివేశము లకు బ్రిటనునుండి బోవు యుపాధ్యాయులనుగూడ పరిశీలించి బంపుచుండవలెననిరి. నాల్గేండ్లను పైబడినట్లు అధినివేశములం దు నియమించుటకు విద్యార్థుల సహాయము నిమిత్తము యజమా నలు నిధిని తయారుజేయవలెననిరి. బ్రిటిషు యుపాధ్యాయుల ను నియమించు పాతకాలు మంచిగ నండవలెననిరి.

అధినివేశపు యుద్వ్యోగశాఖలను నియమించువారి విష యమై నివిలుసర్వీసు పరీక్షలనుగూర్చి పర్యాయించవలెననిరి. అధినివేశముల కలపకొనుట ఇతరులపై ఆధారపడకుండు స్వయంసహాయముపై ఆధారపడుటకు ప్రయత్నించవలె ననిరి. వృద్ధాప్యముచే బోధనజేయుటకు యుపాధ్యాయు లకు సహాయము చేయుటకు చట్టము సేర్పరచవలె ననిరి. బ్రిటిషు ఫిల్మ కౌన్సిలునువంటి శాసనమును, ఫిల్మపరిశోధనను ప్రవేశ పెట్టవలె ననిరి.

మోటారుబండిక్రిందబడి చుచ్చుట

లండన్, మే 27:—అపుడపుడు రిలక్సిండ్ ప్రేమాడికెస్ వెక్కిరిచెక్కి ఏమియు మంచి దుస్తులను ధరించిన ఆల్ఫ్రెడ్ జోన్సునువారిని పోలీసువారు ఆరెస్ట్ చేసి జంపెనని అందు చేసి ఒండెఖానాలో నుంచిరి. ఇతనివయసు 19 సంవత్సర ములు. ఇదివరలో 110 వాసులు విలువగల గవులును పోవుటచే వాటిని బట్టకొనుటకు పోలీసువారు మె లారుమీద నిగరు చు ఒక నాడు తమకుఇచ్చిన గుర్తులను కన్నీండుచుచే ట్టుకొనుటకు వెళ్లగా ముంజుగ డ్రెస్సుగను 13000

నై జాముగారి ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిస్ ఆన్వ్యాయలకు సర్ కిమను ప్రసాదుగారు అన్వయలై యుండుటచే ఎక్జిక్యూటివు సభ కొంతకాలమువరకు ఆపురల చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

వారణాసి హిందూవిశ్వవిద్యాలయము స్త్రీలకొక నూత నకళాశాల జూలై నుండి స్థాపింపబడును. 100 మంది విద్యార్థిను లకు వసతిగృహముగూడ నిర్మింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

మెసూరు మహారాణిగారు 29 వ తేదీ క్రిడయం రిగ్లం టులకు వధురవచ్చిరి. మినాక్షి దేవాలయకు కళ్ళగర దే వా ల య ము ను చూ చి ఆ రాత్రి బయ్యదేరిపోయిరి (ప్రె. ప్రె.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు నాంకోలపెట్టు లకురూప్యములు విరాళ మొసగినందులకు కృత్యత తెలుపుచు గవర్నరుగారు తంతివార్త నంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

చెక్కులపై స్టాంపుద్యూటి రద్దగు

కలకత్తా, మే 28:—చెక్కులపై అండుబిల్లుల మీదను జూలై నెల 1 వ తేదీనుండి స్టాంపుద్యూటి రద్దయి బడెను. (ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తా, మే 30:—పంచానన ముఖర్జీగారిక జపా ను యవతని హింసించినందులకు 4 నెలలు శిక్షింపబ). (ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తా, మే 30:—“వోట్రంగా” “హిందూవీ” పత్రికాధిపతులు బెయిలుపై విడుదల గావించబడిరి (ప్రె. ప్రె.)

పట్టుఖాల్సిన త్యాగహము- పునఃప్రారంభము

కలకత్తా మే 30:—ఇక పునః త్యాగహము తిరుగ ఆరంభజేయబడిరి. కార్యదర్శి ధనజన సహాయము చేరుచు న్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మెట్రికుస్టాండర్డు ననుసరించి ఒకటి విధము గాక ములకు కొలతలను ప్రపంచమునం దంతయు ఏర్పరుపనని వి ఆఫ్రికాస్టాండర్డు కాన్సిలువారు అన్ని వర్తకసంఘములకి ఆభిప్రాయములు తెలుపవలయునని లేఖలు వ్రాసియుండి ఈ యేర్పాటు భారతదేశమునందు న్యాపింపజేయుట కష్టముగనుండుగదా ఇంగ్లండునందు వ్యాప్తి గాంచిన భారతదేశమున వాం పచేయవచ్చుననియు బెంగాలువర్తకసంఘమువారు ఆభిప్రాయ ము తెలిపిరి. (ప్రె. ప్రె.)

క్రొత్త లామెంబరు ఎవరు?

గౌ॥ సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి

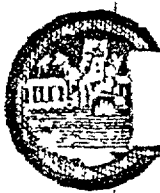
రెండవసారి జీనివాప్రయాణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 30:—సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు మరల జీనివాసభకు ప్రతినిధిగ బోవుచున్నా రుగాన వారిస్థానే ఎవరు నియమింపబడుదురని యిచ్చట పల పు రాందోళన పడుచున్నారు చాలమందిపేర్లు వివరబడుచున్నవి. జట్టుపక్షమువారు ఎవరును ఇరిగేషను డిల్లసభకు హాజరుకా కపోయినను సర్ పరమరామ పాత్రోగారు వచ్చుటనుబట్టి వ రుగూడయ్యాయుద్వ్యో మునకై యత్నించుచున్నారని అం కొన చున్నారు. కానిపేరు నియమింపబడుట దుర్లభమని తోచుచు న్నది. ఇదివరకు తాత్కాలికముగ లామెంబరు పనిజేసిన ఎ. వై. జి కాంబెలుగారే వరల నియమింపబడవచ్చును.

స్థానికసంఘముల చట్టసవరణ

స్థానికసంఘముల చట్టముసవించుట కొకబిల్లు ప్రవేశ పెట్టుటనుగూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచు న్నది స్థానికసంఘములకు నామినేషనులను పూర్తిగా తొలగి

మన రాష్ట్రము

రాకపోకలు:—సత్యమూర్తిగారు రేపు ఉదయము రామేశ్వరము ఎక్కువైనది దక్షిణదేశ పర్యటనమునకై వెళ్లుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రచారము చేసెదరు. తిరిగి జూన్ నెల బయటకు వచ్చెదరు.

డయోసిస్ నెస్ సమ్మె:—ఈ సమ్మెవిషయములో చెన్నపురి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు బి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు యజమానులకును సమ్మెదారులకును రాజీప్రయత్నములు గావించగా సమ్మెదారులకు నిజము యిబ్బందులు లేవనియు సమ్మెకట్టినవారి నందరిని తిరిగి పనిలో చేర్చుకొని వారిని నాదరణముగా చూచెదమని ముద్రాకాల యాధికారులు చెప్పిరి.

తిరుపాది పులియారు మతాధిపతులు

మద్రాసు వేంచేయుట

వీరికి జూన్ 2 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు బాట్టునులోని అన్నాపిల్ల వీధిలోని ఆరణ్యచలేశ్వర కోవల వద్ద స్వాగత మొసంగబడును. వారు రాయపురం మెడికలు స్కూలువద్దనున్న తియప్ప మొదటి వీధి 103 నెంబరు ఇంటిలో బసచేసెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఈదిగవ స్వతంత్ర ఫలితములు రేపు మధ్యాహ్నం 1 గంట కంటింపబడ

పాఠ్యవిజ్ఞాన విరుదపరీక్షలు (1) శిరోమణి (2) విద్యాస్ (3) ఆఫ్టు ఉల్ లెమ. (4) మున్సి యీ ఫజిల్ (5) ప్రాచ్య విద్యయందు పాండిత్యమునకై యోగ్యతాపత్రము (6) విద్యా పరీక్షా ఫలితమును ప్రవేశపరీక్ష.

(1) బి. సెస్. (ఆనర్సు) 8 వ శాఖ సంస్కృతభాషా వాఙ్మయము (2) యం. యే. డిగ్రీ 4 వ శాఖ ఇంగ్లీషు వివాగా మరలంబుభాషలు 6 వ శాఖ సంస్కృతభాషా వాఙ్మయములు (3) బి. యే. డిగ్రీ పరీక్ష 6 వ గ్రూపు ఇంగ్లీషు వివా యితర భాషలు.

పి. డబ్లియం. డి. స్టోర్సు

పనివాండ్ల సమ్మె

రాయపురము పి. డబ్లియం. డి. వర్కుషాపులో పని చేయు సుమారు వెయ్యిమంది పనివారు నేటి ఉదయమునమ్మె కట్టిరి. వర్కుషాపు యజమానుల నడుగగా పనినా రేకారణము లచే సమ్మెకట్టిరి తామెరుగమనియు అందుచే పనివారల ప్రతి నిధులకు సభకు ఆహ్వానించుచునున్నది తెల్పిరి.

పై జెప్పిన స్టోర్సుపనివాండ్ల సంఘముయొక్క కార్య నిర్వాహక వ్యవస్థాపన సింగార్వేలు ఆదికేశవులుగార్లు ఈ క్రిందిపదవులు ప్రకటించుచున్నారు:—

నేటిఉదయము సుమారు 800 మంది పనివారు సమ్మె కట్టిరి. గడచిన ఆగస్టునుండి నిర్వాహకులకు పనివారు తమ కష్టములను నివేదించు కొనుచున్నారు. కాని అధికారులు ఇవన్నియు పెడచెవిని బెట్టిరి. నిన్నటి సాయంత్రము పనివారికి 4 పైసలు 6 పైసలు జీతమునందు అభివృద్ధి చేసెదమని తెలియజేసెనందున పనివారు విసిగిపోయి తమ అసంతృప్తిని తెలుపుటకై యజమానులకు తమ సంకల్పమును తెలియబరచి నేటి యుదయమునుండి పనిమానివేసిరి. నేటి యుదయము పనివారు రాజీనన్న తోటలో సభగావించుకొను చుండగా వర్కుషాపు జనరలు నూపరింటెండెంటు గారు ఒక్క పుత్రమును నాయకులకు పంపిరి అందులో 10 మంది పనివారు నూపరింటెంటును సందర్శించి తమ కష్టములను తెలియజేయవలసినదిగా వ్రాయబడెను. అంతట 9 మంది పనివారు నూపరింటెంటుగారివద్దకు వెళ్లి యిట్లు చెప్పి కొనిరి.

(1) మేమీ యుదయము పనిమానినది నిజమేకాని ఆగస్టునుండి మీకు తెలుపుకొనుచున్న కష్టములను మీరు కనిపెట్టెడిది.

(2) మాకొరతలను మీకు తెలిపియుండనిజమగుకష్టములు మాకేవియు లేదని మీరు స్పష్టముగా భావముకాదు.

(3) ఈ సమ్మెకొనబడునపుడు మీరు మరది కట్టియు యిబ్బందులను మరియొకసారి మీకు తెలుపుకొనుచున్నాము.

ఆగస్టు 9 వ తేదీ మేము తెలుపుకొన్న కరతులు మీకు అంగీకరించే యుడల సం తో మ మ తో పనిలో భాగము.

అయ్యంగారికి ప్రకాశంగారి

జవాబు

డబ్లీ “చిదంబర రహస్యములు” బయల్పడుట

మదరాసు, మే 31:—వర్కింగుకమిటీ తీర్మానము గూర్చి నేటి ఉదయము ప్రీప్రెసు ప్రతినిధి ప్రకాశంగారి తో సంభాషించగా వారిట్లుచెప్పిరి:—మదరాసు శాసనసభ యందు మంత్రుల జీతముల తీర్మానమునందు స్వరాజ్యవాదులు తటస్థులు గను నున్నందుకు మీ రెంతవరకు బాధ్యులుగ నుండిరని ప్రీప్రెసు ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగ యిట్లుచెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు పంపిన తంతివార్తను ఒకదానిని శ్రీనివాసయ్యగారు నాకు జూపిరి. అందు మంత్రుల జీతమును ప్రోపియేటరాదని ఆంగ్లకాంగ్రెసు శాసనసభ్యులకు సలహా నొసంగుచు ప్రత్యేకముగ నొకతంతిని నేను అంపవలసిట్లు. సత్యమూర్తిగారు కోరియుండిరి. గుంటూరులో సమావేశమయిన ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన తీర్మానము ననుసరించిని, గౌహతి తీర్మానమునకు శ్రీనివాసయ్యగారు గౌహతి తీర్మానమునాకొనంగివ్రత్యేకాగమతోనే నేటిభవిష్య జాలనందునను, నేనట్లుజేయజాలనంటిని. ఏమట్లు సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు శ్రీనివాసయ్యగారికి వ్రాసిన ఉద్దేశముక టి నాకు జూపబడెను. అందు శ్రీనివాసయ్యగారు నేనుగలసి సామి శాసనసభ కాంగ్రెసు సభ్యులకు సలహా నొసంగ వలసి ననిగ కోరియుండిరి. వెనుక వివరించిన కారణమునబట్టియేదీనికి గూడ నేను సమర్థులంబాలనండిని ఇది యంతయుజరిగినఅనంతర మే శ్రీనివాసయ్యగారు పండిత నే వ్రాసు గార్లు కలసి సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారికి తంతినొసంగిరి. ఆతంతిలోని విషయములను నాకు తెలుపబడి యుండలేదు. బొంబాయి సభకు పూర్వమే బెజవాడయందు సమావేశమయిన ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులకు నేనీ విషయమంతను వెల్లడిజేసితిని. ఈ సందర్భములో మదరాసు కాంగ్రెసు సభ్యులు కాంగ్రెసు విధానమునకు భంగము గవర్తింపకుండ జాతీయనిరోధకుల మాయలలోబడక మెలగవలసినదిగ సలహానొసంగవలసిన దని మదరాసులోనున్న నాసహాయ సంపాదకునకు తంతినిచ్చిరి.

స్వరాజ్యపత్రక విమర్శ

స్వరాజ్యపత్రక అవును యీవిషయములో సూరకలు కావించియుండలేదు అనియు, కాంగ్రెసువారినిర్ణయముపై విమర్శించలేదనియు, గావించబడిన ఆరోపణలగూర్చి ప్రకాశంగారు బదులు జెప్పుచు యిట్లాగోపించినవారు ఏమిటాట్లాడుచున్నారో యెరుంగక ప్రసంగించిరని. స్వరాజ్యపత్రక ఖండితముగ కొన్ని సూచనలను గావించెను స్వరాజ్యవాదుల నిర్ణయమును అప్పుడే ఖండించియుండెను. శాసనసభయందు తీర్మానము వోటుకు బెట్టబడుటకు 10 దినములు ముందుగనే మార్చి 11 వ తేదీన “స్వరాజ్య” యిట్లు వ్రాసెను.

“కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాయందు ఏమయినను అధ్యక్షుండినచో మంత్రిపదవులు అంగీకారార్హములనవరకును స్వేచ్ఛిత్ర మంత్రి వర్గముగాని జట్టిను మంత్రి వర్గముగాని సంయుక్త మంత్రి వర్గముగాని ఏమి మంత్రి వర్గముయినను ప్రోపియేటరు కాంగ్రెసువారి ధర్మముయి యున్నది. దీనికి భిన్నముగ ఏవిధానము ననుసరించినను కాంగ్రెసువారు తమ ధర్మమునకు తప్పినవారగుదురు. ఈ రాష్ట్రముందలి కాంగ్రెసు రాజకీయముల పేరు ప్రతిష్ఠలకు చెప్పురాసవ్వము వాటిల్లెను. తీర్మానముపై ఓట్లుగొనిన మార్చి 21 వ తేదీనందు స్వరాజ్యపత్రక యిట్లు వ్రాసెను.

“మంత్రివర్గములను ఎదిరించుటలో కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు భంగము గావించబడినది. ఒకరాజకీయపక్షము తనవిధిని తనధర్మమును నిర్వహించెనా లేదాయనుసరణ విచారించు నపుడు ప్రయత్నముమాత్రమే విచారణీయాంశము. అట్టి ప్రయత్నము మదరాసుమాత్రమే గావించియుండలేదు. స్థానిక కాంగ్రెసువాదులకు ఇది తీవ్రమగువిషయము. అ. భా. కాం. సంఘమువారు దీనిని గమనించవలసినంతటి తీవ్రమయినది.”

మార్చి 22-వ తేదీ స్వరాజ్యపత్రక యిట్లు వ్రాసెను. “ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిర్మూలయజేయవలెనను కాంగ్రెసు ప్రతిజ్ఞక జయపజయములతో పనిలేదు. జయము కలిగినను అపజయము వచ్చినను ఎట్టి వరతులు లేకనే కాంగ్రెసువారి ధర్మము నూచించుచున్నది కాంగ్రెసుపక్షమువారి కర్తవ్యము అవకాశములకొరకు వేచియుండుటగారు. కాని దేశము నందు అట్టి నిరోధకపరిస్థితిని సృష్టింపవలెను. మంత్రివర్గము నెదిరించుట వారి విధ్యుక్తధర్మముయినపుడు వెనుక ముందులా లోచించి ఫలితము ఏనుననో యని విచారించవలసినది.”

“స్వరాజ్య” తో అయ్యంగారి లావాదేవీలు శ్రీ. టి. ప్రకాశంగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— “స్వరాజ్య కంపెనీకొరకుగాని స్వయముగ నీకొరకుగాని శ్రీనివాసయ్యగారిపదనండి నేనెంతవరకును మునుకొంటినో

తెలుపవలసినదిగా మిత్రులు పలువురు నన్ను పలుమరు అడుగు చున్నారు ఇది వ అ కు నే ను ప్రకటిం చిన దానిలో యీ వివరములు తెలుప బడలేదనియు స్వయముగ నాకొరకు అయ్యంగారి వద్దనుండి నే నేమయిన పుచ్చుకొంటినేమో స్పష్టముగ చెబువలసినదిగ కోరియుండిరి. స్వరాజ్యకంపెనీకి అయ్యంగారు 5 రూపాయల వాటాలను 800 గ్రామీణులు 15,000 చెల్లించిరి. కంపెనీ యొక్క రిజిస్టరు మూలధనము 4 లక్షలు. అందు రు 2,80,000 ఇప్పటికి వాటాల మూలమున వసూలైనది, ఇదిగాక శ్రీనివాసయ్యగారు ఒకసారి రు 10,000 మరియొకసారి రు 5,000 ప్రామిసరీనోట్లపై అప్పుగా నిచ్చియుండిరి. ఆ యప్పులు క్రమముగ తీర్చబడినవి. ఈ ధనము కంపెనీకొరకు కావలసియుండెను కాని కంపెనీకెట్టిసంబంధములేకయే నా స్వంత బాధ్యతపై పుచ్చుకొనియుంటిని. తదుపరి నాస్వంత బాధ్యతపై నే స్వరాజ్యకంపెనీగాను రు 6,500 తీసికొంటిని అందు రు 2000 చెల్లించబడినవి మిగత పయికిము అసలు పాయిదాలు చెల్లించబడవలసియున్నది. మా యరువులో ప్రస్తుతము నెలచియున్న లావాదేవీ యిదియే స్వయముగ నాకొరకు నేనెన్నడును సహాయము కోరియుండలేదు. అందులకై ఎర్రని ఏగాజీయైన దీనుకొనలేదు. రెండు మాసమార్లు ఆంగ్లకాంగ్రెసు సిధికి చందాలకుగాను అయ్యంగారిని అడుగగ వారు దయతో నిచ్చియుండిరి.

మద్రాసు తుపాను గా

నిన్న మధ్యాహ్నము వీడిన తుపానుగాల్పిల్ల పెరుంబూరు బారక్కువద్ద వద్రాసు రైల్వే వర్కుషాపులో 21 మందికి గాయములు తగిలినవి. క్రొత్తగాకట్టబడిన వాగునూపులు పూర్తిగా పడిపోయినవి.

పనివాండ్లవర్గ గాల్పిల్ల కొట్టుకొనిపోయి బ్రహ్మజేముడు పాదలో పడిరి.

జోడించిన యనుపరైలుపట్టాలు కమ్మిలు తీగలవలె మెలికలు తిరిగినవి. వాను పాల్ విరిగిపడి 21 మందికి డెబ్బలు తగిలినవి. వీరు వెంటనే ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి.

ఇరుగుపొరుగు బంగాళాకెంపులు ఎగిరివచ్చి జంతురేకులు విరిగిపోయినవి.

ఒక పెద్దచెట్టు విరిగి మెయినులైను దోవకడముగా పడెను. విరిగిన జంతురేకులు తీగలవలె తెగకోయటచే విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి పోయినది. రైలుబండ్లపైపైలు గాల్పిల్ల లోసి కొనిపోయి పట్టాలనుండి తొలగి క్రిందబోర్ల పడెను. విరిగిన అడ్డపు పెంకులు చెల్లాచెదలై పడియుండినను, కిటికీలతెరలు చినిగి ముక్కలయ్యెను. పెయింటు షాపు (రంగులుచేయుశాల) కూలిపోయినది.

తుపాను కొలది నిమిషములు మాత్రమే యుండెను.

రాజమహేంద్రవరములో

విద్యుద్దీపములు

రాజమహేంద్రవరమున విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేయుటకు ఒక జాయింటు లిమిటెడు కంపెనీ స్థాపించబడినది.

డైరెక్టర్లు:—యం. సుబ్బారావు పంతులుగారు, వి. యల్. నరసింహమూర్తిగారు, డి. బి. సి. వెంకటాచలముగారు సర్. కే. వి. రెడ్డిగారు, డి. బి. యం. రామచంద్రరావుగారు, కొంతివాడ, ధర్మరము జమీందారులు యం. వి. సోమయాజులుగారు, సీల వీరభద్రుడుగారు రంధి అప్పలస్వామిగారు (విల్లుదారులు)

ఈ డైరెక్టరు ఉచితముగా ప్రతిఫలముకోరకుండా పనిచేయుట కంగీరించిరి. ఈ కంపెనీ సంస్థాపనకు కావలసిన ప్రారంభ వ్యవహారమంతయు సాధ్యమైనంత స్వల్ప ఖర్చుతో పూర్తి చేయబడినది. ఈ కంపెనీకి 4 లక్షల మూధనము వసూలు చేయుటకు గూడ అధికారము పొందబడినది. కాని యిప్పుడు పేర్లు వసూలు చేసి వాటాలు యివ్వబడనది 2 లక్షలకు మాత్రమే. గత ఫిబ్రవరి 19 తేదీని గాల్పి సర్. సి. రామస్వామయ్యగారిచే శంఖుస్థాపనచేయబడినది.

మైరులెక్సు బిక్టర్లు అందుడే కంపెనీ లిమిటెడు వారును మెట్రోపాలిటను విక్టర్లు కంపెనీ లిమిటెడువారు యీ విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రసామగ్రి సప్లయిచేయుటకు ఉత్తరము వ్రాయబడి ఖరారుచేసికొనబడినది. సప్లయిచేయబడు యంత్రసామగ్రి ఖరీదు రు 1,16,000 అగును. 1928 సం॥ము ప్రారంభములో డబ్బామునకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిచేయుటకు సర్వసంసిద్ధముగా ఏర్పాట్లు చేయవలగవు.

దంతచూరము

డబ్లీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లనోములపల చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదగ్గరంధము లేకయుండును. పండ్లు మత్స్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతంజనంజివో, గొంబాయి - మద్రాసు.

భారతీయ నాయకులపై

కేసులు చేయుట

భారతీయులు స్వరాజ్యమున కేల యత్నములుగారు ?

మంగరాష్ట్రమున 1921-22 లో అడ్వకేటు జనరలుగానుండిన సర్ ధామయ్య గిబ్బన్నగారిపై

నుడివిరి

మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధుదాసుగార్లపై తేబడిన కేసులతో గిబ్బన్నగారికి సంబంధము కలదు.

మంగరాష్ట్రమున అడ్వకేటు జనరలు ఒక విషయమున రాజకీయమున అదియే కడపటి నిర్దేశము. మరి యిద్దరు జనరలు అడ్వకేటులు కలరుగానమంగరాష్ట్రపు అడ్వకేటు మంగలలోను ప్రధానుడు. కావున నతడు బాగుగా నాలోచించి నిర్ణయింపవలసిన కేసులు చాల నరనివర్తకులగుచున్నందున.

గాంధీపైని కేసుచేయునది అనునదియే మిక్కిలి గొప్ప విషయమై యున్నది. గాంధీ తత్వము నెవ్వరును గూడ గ్రహించు గలుగుట అసంభవము. ప్రజలు గాంధీని మహాత్ముడందురు. గాంధీమహాత్ముడను ప్రజలపై పెట్టి పలుకుబడియున్నదియును గ్రహించుకొనలేదు. వారిని నేటిపులనైన భారతీయులకు కోపము. ఇండియన్ లకు వారికి కోపము.

ప్రజలు గాంధీని భగవంతుడనియే భావించెదరు. మహాత్ముడను కబ్బును కదయే భావము. పాలములలో పనిచేయు మాలి వాండ్లును క చే రి ల లో పని చేయు గుమాస్తా యను సంస్థానాధిపతులను వారు వీరన నేల, భారత దేశమునం దాచాలగోపాలమును గాంధీ నెరుగుదురు. గాంధీకి అత్యధికము శక్తి కలదని వారునమ్ముచుగూడ వారికందరికిని గాంధీపట్ల గాఢమున భక్తి కలదు. బ్రిటిషువారికి ప్రతిహతులగు అసహాయోద్యమమునకు గాంధీయే నాయకుడు. అంగ్లేయులు భారతదేశమున పరిపాలనము సాగించు వీలులేకుండచేయుట, క్రమముగ భారతదేశమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి విడదీయుట ననునవియే అసహాయోద్యమమునకు ముఖ్యోద్దేశములు. గాంధీ వివేక హీనుడుగాదు. అతడు న్యాయశాస్త్రవేత్త. మంచి గొప్ప న్యాయజ్ఞుడు. భారతీయులలో అంత్యవర్ణము వారిలో మతవిషయమున తీవ్రమున నుద్దేశమును కలిగించుటలో గాంధీకి నిరపమానమున ప్రజ్ఞ కలదు.

అట్టివానిని కారాగృహమునం దుంచువిషయమున గల చిక్కులెట్టివో మీరేమూహింపవలెను. న్యాయాధిపతి కేసు విచారణచేసి గాంధీ నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పినచో గాంధీ పలుకుబడి కోటిగిరిని మధికముగను, ఆపుడు ప్రజలు యావచ్చుందియు గాంధీ గీచినగీటు దాటకుండు యాజ్ఞలనెరవేర్చుచుందురు.

గాంధీపై కేసుచేయుటయూ మానుటయూ యనువిషయము నిర్ణయింపవలసిన బాధ్యత పోషించుట. మేము గాంధీని చెరసాలలోనుంచుచును, తప్పించుకొనిపోవుట కతడెట్టి ప్రయత్నమును చేయలేదు. అంతటితోనే ప్రజల కతనియందుగల గౌరవము ప్రిణీతమైనది. గాంధీ యనంతరమున నాయకత్వము వహించినవాడు గాంధీకంటే పెక్కు క్రొత్తవకరుడుగానుండెను.

అతడుగూడ భారీప్రతే. అతడు గొప్ప విద్యాధిగ్విదుడు. అతని చేరు చిత్రరంజనదాసు లేక సి.ఆర్.దాసు. అతడొకసారి 1918లో జైలునందునగవనగించె. అతడొక నాడును గూడ తెలివితక్కువ మాటలాడియుండలేదు. పండ్లమిక్కిలి రోజులునుగూడ న్యాయశాస్త్రమునుండి ఆధారములను చూపుచునే మాటలాడెను. ఒక్క విషయమునందు మాత్రమే అతడు పొరబడెను. ఆసాధనమువలననే మే మతనిని లోబరుచుకొనగలిగితిమి.

అతడుగూడ ఉపద్రవకరుడుగా మారుటచే నేనతని పైగూడ కేసు చేసితిని. రాజకీయమున కతనికి ఆరు నెలలు శిక్ష చేయబడెను.

భారతదేశమున ప్రధానముగా మతమునకే సంబంధించుచున్నది. హిందూ మతము మహమ్మదీయమతము ననురంధు మతము లా దేశమున ముఖ్యమైనవిగానున్నవి. హిందువులు ఘరానా ముఘల్లనబడు (జంటింపు) వారు. మహమ్మదీయులు పాలములలోను యంత్రకాలలోనుగూడ పరిమన్నగు పనులను చేయువారు. హిందువులకు వారి జాతిని స్థానమును బట్టియే సాంఘికగౌరవమున తేగయును సాంస్కృతికమున వరకట్నమును లభింపవలయున్నది.

కలకత్తాలో నొక విశ్వవిద్యాలయము న్నుడి. దాని పేరిపుడు మరచిపోతిని. అచట నేమైన నేర్పరలో నేర్చుచున్న నేమినేర్పరలో భగవంతునకేయియక. విశ్వవిద్యాలయమున బి.ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులైనవారికి మంచి కట్నములతోగూడ తమ పిల్లలనిచ్చి పెండ్లిచేసెదరుగాననే చాలవంధి భారతీయులు మకులా విశ్వవిద్యాలయమున చదువుచుందురు. ఆ విశ్వవిద్యాలయము దారులులగు మోసపుపద్ధతులపైనే నడుపబడుచున్నది. శ్రేష్ఠ పరీక్షయనగా నేడు పరీక్షాపత్రములకు పుత్రములు వ్రా

యబడిన కాగితములు బహుశా తొమ్మిదివెనుకలను అమ్మబడుచుండును "బి.ఏ. పరీక్షకు వెళ్లెనుగాని కృతార్థులయ్యెను. మంచి అండమైన పిల్ల కావలెను. వరకట్నముచ్చినగాని పెండ్లి చేసుకొనకు." అను నర్థముగల ప్రకటనలు పత్రికలలో కనబడుచునేయుండును.

కావుననే భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కర్హులుకారు. వారిలో నొకని కొక కార్యనిర్వాహకాధికారము లభించిన వెంటనే అయినవారికిని కానివారికిని బంధువులకును పరులకును గూడ నత డుద్యోగములు పెట్టించుచుండును. సహజముగా భారతీయులు నిష్కపటులైనవారుకాదు. బ్రిటిషుదేశమువారు భారతదేశమును తమవశమునం చేయుచుకొనగోరినచో కఠిన పన్నకులే అవలంబించలేదు. భారతీయులకు స్వపరిపాలనకై శక్తి లేదు." అని గిబ్బన్నగారు నుడివిరి యొక ఆమెరికా పత్రికలో ప్రకటించబడెను. (బొంబే క్రానికల్).

గొప్ప బందిపోటు

5 గురు పురుషులు, బర్మీయ స్త్రీ అరెస్టుగట

రంగూను, మే 30:—ఉధయమున ఫీబురీ వీధిలో భాగ్యవంతుని చావమోడి బందిపోటు గావించిరి. పోలీసువారు 5 గురు పురుషులను ఒక స్త్రీని అరెస్టుగావించిరి. (స్టీప్రెసు)

హోర్యేనారిమాను కేసు

బొంబాయి, మే 30:—హోర్యేగారు "కంట్రాబ్టులు పెద్దమొత్తము లడిగినవారి కేతురు నీనుబడెను. ఇది వరలోవారు చాల కంట్రాబ్టులు చేసియుండుటేగారనియు" చెప్పగా ఇది వరలో ఎక్కినూటిపు ఇంజనీరుగానున్నవారొక కంపెనీలో చేరిరి. అనివారమానుగారు చెప్పెరి. ఆయనకు కంట్రాబ్టులు చెప్పటే పనియనిరి. (ఆ. ప్రె.)

అబ్దుల్ రషీదు ప్రీవీకౌన్సిలు

ఆఫీసు

ఫిల్లీ మహమ్మదీయ రక్షకసంఘము తీర్మానము

ఫిల్లీ, మే 30:—ఫిల్లీ మహమ్మదీయ రక్షకసంఘము వారు అబ్దుల్ రషీదుగారికి ఉరిశిక్ష హోద్యవారుగూడ ఖాయపరచుటవలన ప్రీవీ కౌన్సిలునకు ఆఫీసుచేయ నిశ్చయించిరి. ధన సహాయము వాదనము చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కరెన్సి డిపార్టుమెంటువారి ప్రకటనలు

బొంబాయి, మే 28:—కరెన్సి డిపార్టుమెంటువారు ప్రతివారము గావించుచున్న ప్రకటనయందు కడచిన మాడువారములనుండి సెక్యూరిటీల నిలవ, కరెన్సి రిజర్వు నిలవ మున్నగు వివరములు ప్రకటించబడుటలేదు. రిజర్వు సెక్యూరిటీలను ప్రభుత్వమువారు విక్రయించుచున్నది మొదలు ఈ విషయములు కరెన్సి ప్రకటనలయందు ప్రచురింపబడుటలేదు. ఇందువల్ల ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశములను సందేహించవలసిన అవసర మేర్పడుచున్నదనియు ప్రతివారము ఈ వివరములనుగూడ తెలుపుచుండ వలసినయు కోరుచు బొంబాయి వర్తక సభమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి లేఖ వ్రాయున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత బ్రాహ్మణ మహాసభ

మండ్లికోట, మే 29:—అఖిలభారత బ్రాహ్మణ మహాసభ తంజావూరు జిల్లాయందలి దూవరగ్రామమున జూలై 8, 4, 5 తేదీలయందు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున సంస్కృత ఉపాధ్యాయులకు అనంతకృష్ణ శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన జరుగును. తంజావూరు స్నేహముండి మహాసభ పందిరికి మోటారు బచ్చులు ఏర్పాటుచేయబడినవి. ప్రతినిధులు 8 రూపాయలు ప్రేక్షకులు రెండు రూపాయలు చార్జి చెల్లించవలెను. (స్టీప్రెస్.)

జెకొస్టావేకియ నూతన అధ్యక్షుడు

జెకొస్టావేకియ గిల్లియను టి సి మాసరికుగారు మరల 7 సంవత్సరములకు వరకు అధ్యక్షులు గానున్న కో బడి రిని బొంబాయి యందలి జెకొస్టావేకియా కౌన్సిలు ఆసాసియేషన్ డిప్రెస్ వారికి తెలుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఈ సంవత్సరము ప్రాచీనవస్తు పదర్శనమును ఢిల్లీ యందుకాని కలకత్తాయందుగాని జరుప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించినట్లు తెలియుచున్నది. (స్టీప్రెస్.)

ప్రకటన

యేలూరు సబు కోర్టులో

అనలు 69/1915

వాది — మోరె కృష్ణారావు జమీన్దారుగారు

ప్రతివాదకులు:—M. S. V. శ్రీ రాజా పార్థసారథి అప్పారావు బహద్దరు జమీన్దారుగారు పయిరాలు.

ప్రతివాదులు తాలూకు యీ దిగవ వివరించిన గ్రామములు ది 27-6-1927 తేదీని యేలూరు సబుకోర్టువారి యెదుట బహిరంగముగా ఏలించేయబడును గనుక తెలియపర్చుచున్నది.

వెస్టు గోదావరిజిల్లా

యేలూరు తాలూకా

(a) దుగ్గిరాల తాణొయిలకా జమీన్దారి గ్రామములు వివరం.

1. దుగ్గిరాల, 2. పినకడిమి, 3. మోదపల్లి, 4. వంగూరు, 5. గోకినేపల్లి, 6. దొండపాడు, 7. శంకర్పేట యీ గ్రామములలోని బిల్డింగులు సహా, 8. పుష్పగూడెంకట్టు బకి మొఖాసా, 9. వెగవరం అగ్రహారం, 10. గాలాచు నూడెం మొఖాసా, 11. గోపన్నపాలెం మొఖాసా.

(b) వెస్టు గోదావరిజిల్లా భీమవరం తాలూకా

1. ఆనువీడు, 2. విసకాపవరం, 3. గుమ్మలూరు, 4. కోళ్లపల్లి, 5. మాదివాడ, 6. అజ్జమూరు, 7. కప్పనపూడి, 8. కొలమూరు, 9. పాములపల్లి, 10. పుష్పలూరు, 11. భీంపగడప అగ్రహారం, 12. తనూప మొఖాసా.

(c) వెస్టుగోదావరిజిల్లా తణుకు తాలూకా

1. చిలకపాడు మొఖాసా, 2. పనపల్లి, 3. మోర్తి

(d) వెస్టు గోదావరిజిల్లా నిడదవోలు తాలూకా

1. మద్దూరులంక, 2. చిరురలంక, 3. నెట్లూరు, 4. మార్కండపాడు, 5. కున్నవరం, 6. మద్దూరు, 7. నిడదవోలు, 8. వేలిచెన్ను, 9. కృష్ణాపూర్వగూడెం, 10. తిమ్మరాజు పాలెం, 11. నందిగంపా- అగ్రహారం, 12. గోపవరం అగ్రహారం, 13. జుగంపాటి ఖి, 14. ద్రోణరాజువారి ముప్పవరం మొఖాసా.

(e) యేలూరు తాలూకా యేలూరు బస్టి గ్రామముల రావు పేటలోని T. S. 15x 15x 2160 లు ఖాళీసలం

(f) కృష్ణా జిల్లా తిరుపుతాలూకా తిరుపుత సబ్ జిల్లా చురుబండ జమీన్దారి గ్రామం యావత్తు యిల్లిన స్వంతముతో, వగయిరాలు సబ్ A. B. C. D మూల గ్రామములు మీద తునిరాణీగారన శ్రీరాజా చింతకొట్టి శిశుముక్తి బహద్దరుగారికి ది 9-2-1913 తేదీని వుండిన ఆర్డర్ తనఖా పత్రం బాపతు వనూ పోను బాకి ఘోష తొమ్మిదిలక్షల రూపాయలకున్న శ్రీ వెంకటగిరి మహా జాగారికి గల యేలూరు సబ్ జిల్లాలో O. S. 123/1921 ది రాణీనామా డిక్రి బాకి ఘోషాపివదివేల రూపాయలకున్నా మోతె గంగరాజు జమీన్దారుగారు యీ నారాయణరావు జమీన్దారుగారు నరసింహారావు జమీన్దారుగారు వాదిగారిపేర ది 31-5-1915 తేదీని నాలుగులక్షల నలుబదియేడువేల రూపాయలకు నీన నాలుగు అస్సాధీన తనఖాపత్రముల బాకి అసలు ఖాయదలకన్నా మోతె గంగరాజు జమీన్దారుగారికి ది 1-6-1915 తేదీని రు 141474-10-6 లకు వుండిన అస్సాధీన తనఖాబా అసలు ఖాయదలకలోబడిన్ని ఒకలాటుగానన్నా పెన్సన్యు దాఖల ఆస్తినిపై పైన తెలియపరచిన పెంగంగరాజు జమీన్దారుగారు యీ నారాయణరావు జమీన్దారుగారు యీ నరసింహారావు జమీన్దారుగారు వాదిగారిపేర వుండిన పయిన వుదహరించిన ది 31-5-1915, 1-6-1925 తేదీలకు ఆ అస్సాధీన తనఖాపత్రముల బాకిలకు లోబడిన్ని ది 19-10-1920 ఆక్టోబరు ఘోషారస పండ్లిగూడెం నివాసముల ట్రా బొమ్మదేవర వెంకట్రాయులు నాయుడు బహద్దరు బాబాగారికి ఒక లక్ష రూపాయలకువుండిన అస్సాధీన బాకి అసలు ఖాయదలకు లోబడిన్ని ఒకలాటుగానన్నా ప. రు 5, 000 గా మూడుకొట్లగా నేలంచేయబడునగునక తెల్పబడిన యినది.

మ.రా:—రు 2718-15-8 లు మీద ది 2-1926 లగా యకు నెల 1 కి నూటికి 0-8 0 లు చొప్పున నూలు మీద త్రంపింప నూటికి రు 1-4-0 లు చొప్పున నీర్లున్న రు 100 ప్రకారం వసూలుకావలెను.

చందలవాడ నరరావు

వాదికోటి.

చిరువోలు రామచంద్రరావు,
అపూర్వచికిత్సాపరిశోధకుడు, కవుతరం, కృష్ణాజిలా.

మాత్ర కోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా గుఱురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హెఫులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరము.

ప్రాసెక్టుస్ కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

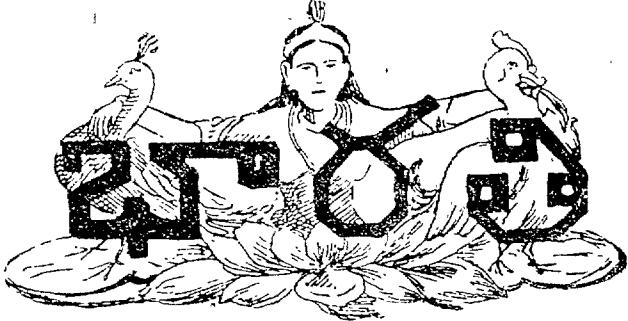
C. T. HARI & CO., 174 BROADWAY MADRAS. 1228

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మైనది.

(ప్రతిమాసము)

7-వ తేదీని తప్పక

ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సర చందా
రూ 6-0-0;

ఆరువ. ములకు
రూ 0-0-0;

విడిపత్రిక
అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు,
ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.

విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రవిచిత్రము లున్నట్టియు,
నవీనభావ పరంపరతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.

జనవిరామమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును వ్యాసకర్తయొక్క ఛాయాపటము కూడ నుండగలదు.

నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే

రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)

కొత్తవల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)

ప్రతిమాసమునకు కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.

చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.

విలాసము:- భారతీకార్యాలయము, తపాలవెట్టె 212, మద్రాసు.

కల్లసారాయి బ్రహ్మరాక్షసులు

కల్లసారాయి బ్రహ్మరాక్షసులను ఒక్కవారములో
పాతదోలటకు మార్గములు కనిపెట్టబడినవి. కారదామృతం
బాడి ఒక్కటికే రూ 1-8-0 పొందుకొనుటతో 1-13-0. ఆర్థ
కుతో మైకం మణితోడగుచేయండి ఈ విషయమై ప్రచుర
పత్రములు ఇంగ్లీషు అరబ్బీ తెలుగులో అమ్మువేయబడినవి.
వలయువార్లకు ఉచితముగా పంపబడును. పొట్టు ఖర్చు 0-1-0
పంపవలయును.

రామరక్షబంధనము

దర్శిద్రుము, శిశోగ్రుముకి భయపడికొండి, మా రామరక్ష
బంధనమును ఆజనేయ కవచము మీయిండ్ల గుచ్చుములుందు
కట్టి పెట్టండి. దర్శిద్రుదేవత మీగుచ్చుము ద్రొక్కదు. జాతి
భేదములేకుండా ప్రతిపురుషుడు స్త్రీ, పిల్లయొద్ద వుంచండి.
అదృష్టము బుక్కోయి, వ్యాపారమునందు లాభం, ధనవంతుల
దయ, వుద్యోగమునం దిట్టినట్టి కలుగును. అపాయములు
తొలగను. తపాశ్చర్యములు 0-4-0 పంపిరి కవచములు తీసుకొన
ండి. గర్భిణి స్త్రీలను కాపాడును.

నల్లమందు అనే నల్ల పెనుధూతమును పాతదోలండి.
అవిమా ఒకటిబ్బి 0-6-0 స్త్రాంపులు పంపి పుచ్చుకొనండి.

మన దేశములోని కల్లసారాయి, నల్లమందు అంతరించు
వరకున్న యీ నిరంతరప్రచారము మేము చేయుటకు ప్రతిజ్ఞ
బట్టి దేవునియెదుట ప్రమాణము చేసినాము. 3717

యొ. పి. సారథి, పెరంబూరు బారక్కు, మదరాసు.

తైత్తిగరాజ గ్రంథములు

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మణిపోయినావు 0-1-6
- 2 అయ్యో నీవు నామగడా 0-1-0
- 3 ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచేడిపోతిమి 0-2-3
- 4 మధ్యపానము 0-3-3

5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, ఆంజనేయ
ప్రణామ, త్యాగరాజ చరిత్రము. 0-4-0

ఈగ్రంథములు బెంగళూరు నాగరత్నముచే రచియింప
కీ చదువుటకు హృద్యముగా నుండును. వలయువా రీక్రింది
గునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము
705) శ్రీనివాసయ్యరవీధి, మద్రాసు.

ప్రకృతిచికిత్సాలయము-గుంటూరు

సర్వదుస్సాన్యకోగములు కుమర్చబడును.

శస్త్రరస విష పాపానామలతో నననరము గోరు.

పలువురువైద్యులు నివ్యాధి దుస్సాన్యముని పోషించు
చేప్పినను నిరుత్సాహము నొందకుము. ఇందుకాలము ప్రకృతి
చికిత్స కవకాశమిచ్చినచో నీకు పరిపూర్ణాశోగ్యము కలుగక
తప్పదు. మాచికిత్సాభవమున దుస్సాన్యములని తీర్మానింపబ
డినవ్యక్తులు వేంకువేలు కుదర్చబడెను. మా చికిత్సావిధానము
లచే సర్వవ్యాధులు నిశ్చేషముగ కుదుర్చును. మేము ప్రయోగిం
చునది కేవల మొక్కజాతిచికిత్సయేగాదు. మానవునకు కారీరక
మానసిక వైతికాభివృద్ధిపనులకు సర్వచికిత్సలు, పథ్యచికిత్స
వివిధ జలచికిత్సావిధానములు, చరక బాహుభ్రోక్తంబున పం
చికర్మలు, రక్తక్షాలనచికిత్స అస్తిసమాకర్షణ, కశేరుకాసవి
కరణ, శరీరవర్ధనచికిత్సలు, కాంతిచికిత్స, వర్ణచికిత్స, మృద్యా
యచికిత్సలు, లంఘనచికిత్స కర్మవిపాకచికిత్స, యివియన కేల
ప్రపంచమున నుపయోగకరములగు సర్వ స్యాభావికచికిత్సలు
బ్రయోగించి వివాదాదులు నిర్మూలంపబడును. వివరములగోరు
వారు ఒకటిజాబిత్యనుపంపిన మాచికిత్సాలయ ప్రకటనము బడ
యవచ్చును.

ప్రావెనరు డి.రంగారావులుగారు

ప్రకృతిచికిత్సాలయము

3702

గుంటూరు

2 క్షీరబలాతైలము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
నమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.
ఆర్నరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

ఆయుర్వేదావధ రత్న కరము రు. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఉచితము

ఉచితము

సుందరముయిన మాక్యాలండురును వ్రాసినవారికి పంపుదుము.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3357

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి గుంజివి,
మేహము, క్షయ, పాండు, శుక్లనష్టము, పురాణజ్వరము.
నిక్కాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును సృష్ట
వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరత్నము, తుల్యంబు
రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు రు. 3.
వి. పి. ఎ. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేసి, నెల్లూరుజిల్లా

లిజరుకలము

సుమారు 100 రకములలో

తయారు చేయబడుచున్నది

మీకు తగినది

ఒకటిగలదు

మామూలు 10 ఆర్. సేప్ 100 పి.

సెల్ఫ్-శిల్లింగు 40 పి.

H.P. Co

LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

గజ్జికీతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జికీ
చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అశుచేతులు, చర్మము కారకమువలన, శిశు
లవలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును.
ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచిచర్మము
రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము.
అమ్మ తాండనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.